

ÁRSSKÝRSLA

SLÁTURFÉLAG SUÐURLANDS

2019

Skipulag Sláturfélags Suðurlands svf. 31.12.2019

Stjórn:

Hallfreður Vilhjálmsson, Kambshóli, formaður
Kristinn Jónsson, Staðarbakka, varaformaður
Ingibjörg Daniélsdóttir, Fróðastöðum, ritari
Guðrún S. Magnúsdóttir, Bræðratungu
Sverrir Gíslason, Kirkjubæjarklaustri 2

Varastjórn:

Guðmundur H. Davíðsson, Miðdal
Guðmundur Ómar Helgason, Lambhaga
Gunnar Sigurjónsson, Litla-Hofi
Lilja Guðrún Eypórsdóttir, Vestri-Reynir
Þorsteinn Logi Einarsson, Egilsstaðakoti

Skoðunarmenn:

Esther Guðjónsdóttir, Sólheimum
Jónas Erlendsson, Fagradal

Varaskoðunarmenn:

Finnur Pétursson, Kársnesi 2
Ragnar Lárusson, Stóra-Dal

Endurskoðunarnefnd:

Esther Guðjónsdóttir, Sólheimum
Jónas Erlendsson, Fagradal
Sverrir Gíslason, Kirkjubæjarklaustri 2

Forstjóri:

Steinþór Skúlason

Forstöðumenn aðaldeilda:

Hjalti H. Hjaltason, fjármáladeild
Benedikt Benediktsson, framleiðsludeild
Steinþór Skúlason, markaðs- og söludeild

Guðmundur Svavarsson, framkvæmdastjóri Reykjagarðs hf.
Máni Ásgeirsson, framkvæmdastjóri Hollt og gott ehf.

Umsjón: Fjármáladeild SS.

Mynd á kápu: Hrafnkelsstaðir, Hrunamannahreppur - Ljósmynd: Páll Jökull Pétursson

Hönnun: A fjórir - grafísk miðlun.

Prentun Ísafoldarprentsmiðja - umhverfisvottuð prentsmiðja.

Prentað á umhverfisvænan pappír.

SLÁTURFÉLAG SUÐURLANDS SVF

ÁRSSKÝRSLA

2019

**113. STARFSÁR
AÐALFUNDUR 20. MARS 2020**

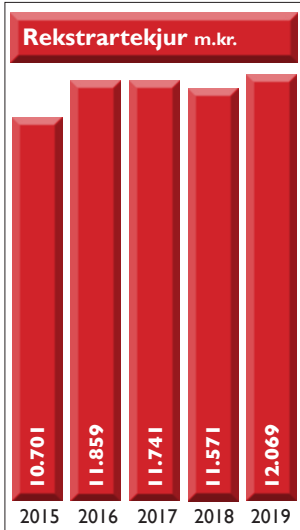
Efnisyfirlit

Ávarp forstjóra	4
Afkoma ársins	5
Lykiltölur úr samstæðureikningi	11
Ársreikningur samstæðunnar	13
Skýrsla stjórnar	14
Áritun óháðra endurskoðenda	16
Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu	18
Efnahagsreikningur	19
Yfirlit um eigið fé	20
Yfirlit um sjóðstreymi	21
Skýringar með ársreikningi	22
Viðauki: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf	41
Stjórnarhættir	44
Stefnulýsing og starfshættir	46
Félagsdeildir og formenn	47

Ávarp forstjóra

Rekstur móðurfélags SS gekk vel á liðnu ári þrátt fyrir að ársreikningur sýni lakari rekstur samstæðu SS árið 2019 en árið 2018, sem stafar af óviðunandi afkomu dótturfélaganna Reykjagarðs og Hollt og gott. Unnið er að fjölþættum aðgerðum til að færa rekstur dótturfélaganna í viðunandi horf.

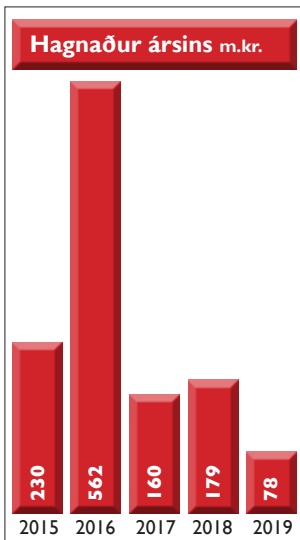
Innlend kjötframleiðsla stendur frammi fyrir mjög aukinni samkeppni erlendis frá. Árið 2019 jókst innflutningur kjöts um tæp eitt þúsund tonn umreiknað í kjöt með beini. Hlutdeild innflutts kjöts í heildarmarkaði fyrir kjúkling, naut og svín er nálægt 20% og vaxandi.

Hagræðing á öllum sviðum er nauðsynleg og felur meðal annars í sér fækkun afurðastöðva og samvinnu þeirra. Samkeppnislög setja innlandri hagræðingu þröngar skorður. Í því samhengi má benda á að eitt stærsta kjötfyrirtæki Norðurlanda hefur hafið sölu á fersku kjöti til Íslands. Velta samstæðu SS er um 1% af veltu þessa erlenda fyrirtækis.

SS leggur mikla áherslu á endurbætur framleiðslulína og nýjan búnað til að lækka framleiðslukostnað og gera framleiðslu nýrra vara mögulega til að mæta aukinni samkeppni. Í þessu skyni eru fjárfestingar í vinnslustöð félagsins á Hvolsvelli á síðasta og þessu ári verulegar.

Kórónuveiran breiðist hratt út og ekki ljóst hverjar afleiðingar verða fyrir heimsbyggðina. Faraldurinn er áminning um eina alvarlegustu heilsufarsógn sem stafar að mannkyni, sem er útbreiðsla fjölónæmra baktería. Í erlendum heimildum má sjá að talið er að, er fram líða stundir muni fleiri látast vegna sýkinga af fjölónæmum bakteríum, sem ekki ræðst við, en deyja úr krabbameini. Einfaldar aðgerðir geta orðið banvænar vegna sýkinga, sem sýklalyf verða ekki til við.

Það er því full ástæða til að vara við innflutningi á kjötvörum frá landsvæðum þar sem sýklalyfjanotkun er óhófleg. Á þessu sviði eru innlendar afurðir sér á báti og mikilvægi hollustu og hreinleika meiri en áður.

Ímyndarauglýsingar SS með áherslu á „Íslensku sveitina og SS“ draga fram uppruna félagsins og þann mikla fjölda bænda, sem að baki því standa. Aukin áhersla er á umhverfismál en SS er í þeirri einstöku stöðu að geta gert nær allt sem til fellur á afurðastöð félagsins á Selfossi að afurðum eins og nánar verður kynnt á vordögum.

Fjárhagsleg staða SS er mjög sterk og verið byggð upp til að mæta erfiðum aðstæðum sem voru fyrir séðar. Aðlögunarhæfni skiptir öllu. SS er að þróa reksturinn inn á ný spennandi svið til að halda leiðandi stöðu á breyttum tímum.

Félagsmönnum, starfsfólki og eigendum B hlutabréfa er þakkað gott samstarf á árinu.

Afkoma ársins

Samstæðuársreikningurinn samanstendur af ársreikningi Sláturfélags Suðurlands svf. og dótturfélaga þess, Reykjararðs hf. og Hollt og gott ehf.

Á árinu 2019 var hagnaður af rekstri Sláturfélags Suðurlands 78,2 m.kr. en 179,0 m.kr. árið áður. Lakari afkoma skýrist af verri afkomu dótturfélaga, en afkoma þeirra versnaði um 97 m.kr. milli ára.

Rekstrartekjur samstæðu Sláturfélags Suðurlands voru 12.068,8 m.kr. árið 2019, en 11.571,1 m.kr. árið áður og hækka því um 4%. Aðrar tekjur voru 98,6 m.kr. en 150,6 m.kr. árið áður.

Vöru- og umbúðanotkun var 5.651,4 m.kr. en 5.360,7 m.kr. árið áður. Launakostnaður var 3.612,3 m.kr. en 3.448,1 m.kr. á fyrra ári. Annar rekstrarkostnaður var 2.176,5 m.kr. en 2.123,3 m.kr. árið áður. Afskriftir voru 474,7 m.kr. en 429,6 m.kr. á fyrra ári. Rekstrarhagnaður án fjármunatekna og fjármagnsgjalda var 252,5 m.kr., en 360,0 m.kr. árið áður.

Fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur voru 195,9 m.kr., en 135,3 m.kr. árið áður. Gengistap var 17,1 m.kr. samanborið við 3,4 m.kr. gengishagnað árið áður. Hlutdeild í afkomu hlutveldisfélaga var jákvæð um 29,2 m.kr.

Reiknaður gjaldfærður tekjuskattur er 7,6 m.kr. en 45,7 m.kr. árið áður. Hagnaður af rekstri ársins var 78,2 m.kr. en 179,0 m.kr. árið áður.

Í árslok 2019 voru heildareignir Sláturfélags Suðurlands bókfærðar á 9.880,2 m.kr. og hækkuðu um 6,4% frá fyrra ári. Fastafjármunir voru 6.728,6 m.kr. og hækkuðu um 9,1%. Veltufjármunir voru 3.151,6 m.kr. og höfðu hækkað um 1,3%.

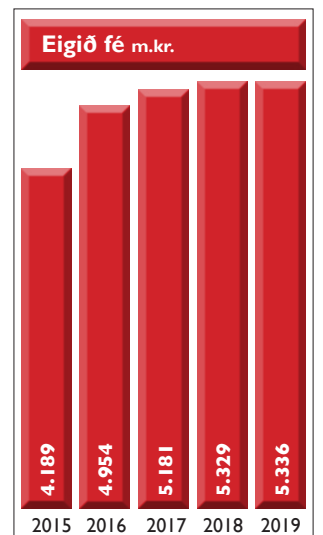
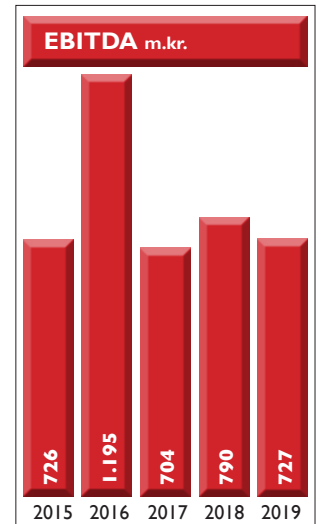
Eigið fé var 5.335,9 m.kr. og hafði hækkað um 0,1% eða 7,0 m.kr. Eiginfjárhlutfall í lok ársins 2019 var 54,0% en var 57,4% á sama tíma árið áður. Langtímaskuldir og skuldbindingar voru 3.200,7 m.kr. og skammtímaskuldir voru 1.343,6 m.kr. Heildareignir Sláturfélagsins voru því fjármagnaðar þannig, að 13,6% voru skammtímalán, 32,4% voru langtímalán og skuldbindingar, og eigið fé 54,0%.

Veltufjárhlutfall var 2,3 í árslok 2019, en var 2,1 í árslok 2018. Arðsemi eigin fjár var 1,5% á árinu 2019, en 3,4% árið 2018.

Fjárfest var í varanlegum rekstrarfjármunum fyrir alls 359,5 m.kr. á árinu, en fyrir 1.057,2 m.kr. árið áður. Seldar voru eignir fyrir 41,1 m.kr. Á árinu var fjárfest í fasteignum fyrir 47,1 m.kr., vélum og tækjabúnaði fyrir 277,5 m.kr. og bifreiðum 34,9 m.kr.

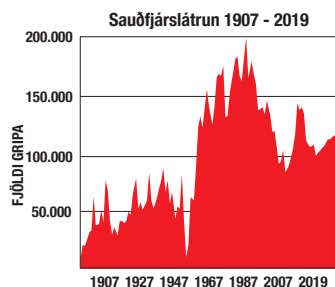
Veltufé frá rekstri var 716,8 m.kr. árið 2019, samanborið við 786,7 m.kr. árið 2018.

Í árslok 2019 störfuðu 499 starfsmenn hjá Sláturfélaginu sem er fækkun frá árinu áður er þeir voru 518. Þegar starfsmenn voru flestir hjá félaginu í sláturtíð voru 586 á launaskrá. Unnin ársverk 2019 voru 498, en voru 476 árið áður.

Afurðir

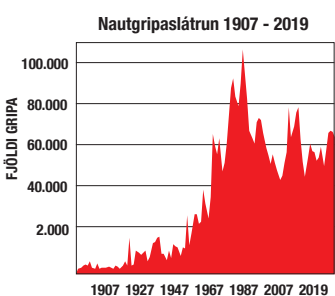

SAUÐFÉ

Slátrun hófst á Selfossi þann 6. september og lauk 6. nóvember. Alls var slátrað 111.054 kindum á árinu, sem gera 1.927 tonn af innvegna kjöti og af þeim voru 8.952 kindur heimtekna. Meðalþungi innlagðra dilka var 16,6 kg en árið 2018 var hann 16,3 kg.

Heildarverðmæti innlagðra sauðfjárafurða á árinu 2019 var 731,1 m.kr. en var 647,3 m.kr. árið áður.

Á árinu 2019 voru flutt út tæplega 326 tonn. Birgðir kindakjöts í eigu afurðadeildar í lok ársins voru 872 tonn á móti 801 tonni árið áður.

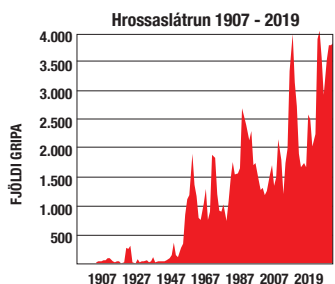
NAUT

Heildarslátrun nautgripa árið 2019 var 1.281 tonn af 6.295 sláturgripum og þar af var heimtaka rúmlega 87 tonn. Þetta er 279 tonna minnkun frá fyrra ári.

Heildarverðmæti innlagðra nautgripaafurða á árinu 2019 var 734,8 m.kr. en var 784,2 m.kr. árið 2018.

Heildarsala nautakjöts á árinu 2019 var 1.208 tonn en var 1.263 tonn árið 2018.

Birgðir nautakjöts í eigu afurðadeildar voru 5 tonn í árslok en voru 11 tonn árið áður.

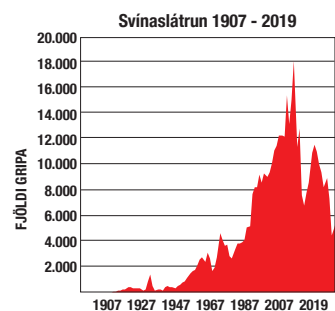
HROSS

Heildarslátrun hrossa árið 2019 var 483 tonn af 3.800 sláturgripum og þar af var heimtaka og verktakaslátrun um 26 tonn. Þetta er sama magn og í fyrra.

Heildarverðmæti innlagðra hrossaafurða á árinu 2019 var 73,7 m.kr. en var 74,6 m.kr. árið áður.

Heildarsala hrossakjöts á árinu 2019 var 447 tonn á móti 474 tonnum árið 2018, þar af voru flutt út rúmlega 321 tonn umreiknað í kjöt í heilu.

Birgðir hrossakjöts í eigu afurðadeildar voru í árslok 17 tonn en voru 9 tonn árið áður.

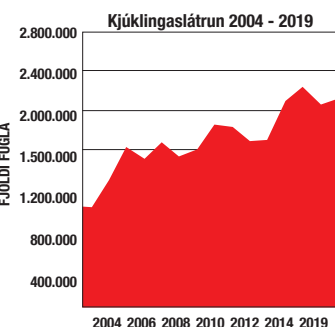
SVÍN

Heildarslátrun svína árið 2019 var 451 tonn af 5.622 sláturgripum og þar af var heimtaka og verktakaslátrun um 31 tonn. Þetta er 39 tonna aukning í slátrun frá fyrra ári.

Heildarverðmæti innlagðra svínaafurða á árinu var 181,5 m.kr. en var 143,2 m.kr. árið áður.

Heildarsala svínakjöts á árinu 2019 var 417 tonn en var 341 tonn árið 2018.

Birgðir svínakjöts í eigu afurðardeildar voru 6 tonn en engar árið áður.

KJÚKLINGAR

Heildarslátrun kjúklinga árið 2019 var 3.875 tonn. Þetta er 40 tonna minnkun frá fyrra ári.

Heildarsala kjúklinga á árinu 2019 var 4.517 tonn sem er 409 tonna aukning frá fyrra ári.

	Sláturfjöldi		Br. milli ára	
	2019	2018	Stk.	%
Sauðfé	111.054	109.805	1.249	1,1%
Nautgripir	6.295	6.574	(279)	(4,2%)
Hross	3.800	3.770	30	0,8%
Svín	5.622	5.011	611	12,2%
Kjúklingar	2.413.032	2.356.392	56.640	2,4%

Afurðadeild

Afkoma afurðadeildar batnaði lítillega milli ára, en er eftir sem áður óviðunandi. Sala flestra kjöttægunda gekk nokkuð vel en jafnvægi er á kindakjötsmarkaði sem gerir félaginu kleift að taka á móti auknu sauðfjárinnleggi á komandi hausti.

Þær endurbætur sem gerðar hafa verið á húsnæði og búnaði sauðfjársláturhússins á Selfossi undanfarin ár, samhliða breytingum á vinnuaðferðum og vinnutíma skiluðu sér í góðum afköstum og meiri gæðum. Starfsmannahópurinn var að stórum hluta sá sami og undanfarin ár og var frábær. Stjórnun var góð og góður vinnuandi ríkti í stöðinni. Þetta allt skilaði góðri verkun, lítilli gæðafellingu og góðum afköstum. Áhersla hefur verið lögð á fullvinnslu afurða strax í sauðfjársláturtíð og fer úrbeining, pökkun og frýsting fram bæði á Selfossi og Hvolsvelli í góðri samvinnu beggja stöðva, sem gekk einstaklega vel. Um 55% af öllu lambkjöti var unnið í sölueiningar í sláturtíð.

Örlítill minnkun varð á ungneytaslátrun á árinu, en um 18% aukning varð í kýrslátrun. Framboð á nautgripum til slátrunar var mikið mestan part ársins og jókst umfram sölu afurða. Birgðir af vinnsluefni voru af þeim sökum tölverðar um áramót. Nokkrir biðlistar voru í hrossum í upphafi árs, en líkt og áður ríkti skortur um mitt ár, en aftur var bið eftir slátrun í lok árs. Það er mikilvægt að jafna betur framboð slátruhrossa yfir árið svo hægt sé að afgreiða fastar vikulegar pantanir á fersku kjöti til erlendra viðskiptavina. Félagið hefur á undanförunum áratug þróað viðskiptasamband erlendis með ferskt hrossakjöt með góðum árangri. Fólaldaslátrun stóð í stað á milli ára og aukning var í svínaslátrun. Sem fyrr leitast félagið við að veita bændum góða þjónustu.

Um árabíl hefur stöðin á Selfossi staðist ytrustu kröfur og úttekktir þeirra innlendu og erlendu skoðunarmanna, yfirvalda og eftirlitsaðila, sem hana hafa heimsótt. Þessar heimsóknir eru sumar fyrirvaralausar og óundirbúnar á meðan aðrar þarfnast gríðarlegs undirbúnings.

Matvælaíðnaður

Matvælavinnsla SS á Hvolsvelli er í fararbroddi íslensks kjötiðnaðar þar sem framleiddar eru margar af þekktustu matvörum landsins úr afurðum félagsmanna. Fagmennska og gæði eru í fyrirrúmi, sem endurspeglast í áherslum á fagþekkingu og fræðslu til starfsmanna og metnaðarfullri gæðastefnu.

Áhersla er á frekari uppbyggingu starfseminnar á Hvolsvelli með úrbótum og fjárfestingu í nýjum búnaði. Fjárfest var á árinu í nýjum tækjabúnaði til steikingar og eldunar og einnig nýjum reykingarofnum sem auka afköst og stöðugleika framleiðslunnar.

Kjötvinnslan hefur um árabíl verið í A-flokki frammistöðuflokkunar Matvælastofnunar, sem felur í sér að

stofnunin telur að starfsstöðin viðhafi bestu mögulega starfshætti til að framleiða örugg matvæli. Unnið er að innleiðingu rafræns gæðaskráningarkerfis sem auðveldar enn frekar gæðaeftirlit, rekjanleika og utanumhald um flókna framleiðsluferla.

Vörupróun viðheldur sterkri stöðu vörumerkja félagsins og unnið er jöfnum höndum að endurbótum eldri vara og þróun nýrra til að mæta kröfum síbreytilegs markaðar

Innflutningur

Innflutningshluti félagsins gekk vel á árinu. SS er í samstarfi við leiðandi fyrirtæki á sínu sviði sem hafa skapað sér gott traust í huga neytenda. Barilla pasta, tómátvörur frá Mutti, sælgæti frá Mars, Uncle Ben's hrísgrjón, McCormic krydd og Borges olíur eru m.a. hluti af innflutningsvörum félagsins. Starfsemin er vaxandi og sífellt bætast við nýjar góðar vörur sem falla vel að markaðnum.

SS er í farsælu samstarfi við Yara í innflutningi á einkorna áburði en samstarfið á sér 20 ára sögu. Flutt er inn Dolemite Mg kalk frá Franzefoss Minerals. Nú er hafinn innflutningur á því í lausu, en rík kölkunarþörf er til staðar hjá bændum. Samstarf SS við dlg í Danmörku á sér einnig langa sögu. Kjarnfóðrið frá dlg hefur reynt vel hér á landi og er vaxandi þáttur í starfsemi SS. Nýr fóðurbíll var tekinn í notkun á árinu. SS er sterkt í sölu á rúlluplasti og vaxandi í sáðvöru og öðrum helstu rekstrarvörum fyrir bændur. Reknar eru tvær búðir með búrekstrarvörum, ein á Hvolsvelli og önnur í Reykjavík ásamt öflugri netverslun.

Reykjagarður hf

Reykjagarður er markaðsdrifið framleiðslufyrirtæki á alifuglamarkaði sem sérhæfir sig í eldi, slátrun, vinnslu og heildsölu ferskra og eldaðra kjúklingaafurða.

Afkoma félagsins var óviðunandi á árinu 2019, sem að stærstum hluta má rekja til áfalla í eldi. Meðal annars kom upp á nýjasta búi félagsins veirusýking, sem ekki hefur greinst áður hérlandis. Hafði sýkingin í för með sér tímabundna lokun búans, framleiðslutap og afleiddan kostnað. Þetta leiddi til þess að slátrun stóð nánast í stað milli ára á sama tíma og kostnaður jókst.

Ákveðin ógn felst í vaxandi innflutningi, en samkeppnisforskot félagsins liggur í íslensku hráefni, fagmennsku, öflugri vöruþróun, gæðum og þjónustu. Þá nýtur félagið trausts og velvildar meðal viðskiptavina, og fjárhagsleg staða þess er góð. Fjárfest hefur verið í grunnstöðum á undanförunum árum og því er félagið vel í stakk búið til að taka áskorunum á markaði til framtíðar.

Hollt og gott ehf

Afkoma Hollt og gott var undir væntingum 2019. Skýrist það helst af háu hráefnisverði fyrri hluta árs vegna veðurfarslegra ástæðna og uppskerubrests, og háum launakostnaði. Félagið fór í miklar umbreytingar á árinu með sameiningu söludeilda við söludeildir móðurfélagsins. Miklar vonir eru bundnar við það samstarf. Aukinn eigin innflutningur á hráefni, sem og nýtt samstarf með Garðyrkjustöðinni Ösp, gefur færi á aukinni framleiðslu og sölu á íslenskum salötum. Það mun styrkja félagið verulega í harðnandi samkeppni. Fjárhagsstaða félagsins er sterk og framtíð þess björt.

Fjöldi sláturfjár og meðalpungi dilka

	2019		2018	
	stk.	kg.	stk.	kg.
Öræfadeild	4.816	16,6	4.099	17,0
Hörglandsdeild	3.682	15,9	3.432	16,0
Kirkjubæjardeild	3.773	16,5	4.036	16,6
Skafartungudeild	5.808	16,2	4.282	16,7
Álftavers- og Meðallandsdeild	5.161	16,4	3.059	15,5
Hvamsdeild	2.224	16,9	2.550	16,4
Dyrhóladeild	2.126	16,7	2.419	16,0
A-Eyjafjalladeild	1.691	18,0	1.923	18,2
V-Eyjafjalladeild	3.490	16,3	3.971	15,7
A-Landeyjadeild	1.578	16,3	1.650	16,2
V-Landeyjadeild	2.852	15,9	3.111	15,2
Fljótshlíðar- og Hvolshreppsdeild	6.165	16,3	6.707	16,2
Rangárvalladeild	4.136	16,4	3.672	15,7
Holta- og Landmannadeild	7.276	16,4	6.152	15,6
Ása- og Djúpárdeild	4.295	16,9	4.526	16,2
Gaulverjabæjardeild	525	17,0	554	17,1
Árborgardeild	1.081	16,6	1.145	16,3
Hraungerðisdeild	2.026	17,5	2.239	16,9
Villingaholtsdeild	1.764	17,4	2.405	16,6
Skeiðadeild	2.228	16,8	2.482	16,3
Gnúpverjudeild	2.703	17,5	3.670	16,9
Hrunamannadeild	5.190	17,0	5.554	16,4
Biskupstungnadeild	4.621	18,4	4.763	18,2
Laugardalsdeild	810	17,2	950	17,1
Grímsnesdeild	1.764	16,3	2.351	16,2
Pingvalla- og Grafningsdeild	3.409	15,5	3.649	15,7
Ölfusdeild	1.731	16,4	2.132	16,3
Kjósardeild	1.677	18,5	2.192	17,7
Hvalfjarðardeild	5.642	16,2	5.590	15,8
Borgarfjarðar- og Mýradeild	5.458	16,0	4.476	16,0
Daladeild	5.024	16,2	3.706	16,6
Snæfells- og Hnappadalsdeild	4.899	16,7	4.979	16,8
Utan deilda	1.429	16,5	1.389	15,2

Fjárhæðir eru í þús. kr.

Lykiltölur úr samstæðureikningi

Rekstur	2019	2018	2017	2016	2015
Fjárhæðir í m.kr.					
Rekstrartekjur	12.068,8	11.571,1	11.740,8	11.859,4	10.701,3
Aðrar tekjur	98,6	150,6	52,9	45,6	52,3
Vöru- og umbúðanotkun	(5.651,4)	(5.360,7)	(5.825,3)	(5.877,4)	(5.593,8)
Laun og launatengd gjöld	(3.612,3)	(3.448,1)	(3.239,5)	(2.930,7)	(2.554,6)
Annar rekstrarkostnaður	(2.176,5)	(2.123,3)	(2.024,7)	(1.901,8)	(1.879,2)
Afskriftir fastafjármuna	(474,7)	(429,6)	(399,8)	(372,2)	(329,8)
Rekstrarhagnaður	252,5	360,0	304,4	822,9	396,2
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	(195,9)	(135,3)	(108,7)	(123,1)	(112,5)
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага	29,2	0,0	0,0	0,0	0,9
Heildarafkoma fyrir skatta	85,8	224,7	195,7	699,8	284,6
Tekjuskattur	(7,6)	(45,7)	(35,6)	(138,2)	(55,0)
Heildarafkoma ársins	78,2	179,0	160,1	561,6	229,6
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta	716,8	786,7	691,3	1.187,8	724,4
Efnahagur 31. desember	2019	2018	2017	2016	2015
Fjárhæðir í m.kr.					
Fastafjármunir	6.728,6	6.170,0	5.552,5	4.890,2	4.570,0
Veltufjármunir	3.151,6	3.112,4	3.104,7	3.459,0	3.397,2
Eignir	9.880,2	9.282,4	8.657,2	8.349,2	7.967,2
Eigið fé	5.335,9	5.328,9	5.181,2	4.954,1	4.189,1
Par af A og B-deild stofnsjóðs	534,8	533,5	529,9	520,6	507,2
Langtímaskuldir og skuldbindingar	3.200,7	2.435,7	2.073,5	2.119,3	2.178,8
Skammtímaskuldir	1.343,6	1.517,8	1.402,5	1.275,8	1.599,3
Skuldir	4.544,3	3.953,5	3.476,0	3.395,1	3.778,1
Eigið fé og skuldir	9.880,2	9.282,4	8.657,2	8.349,2	7.967,2
Kennitölur					
EBITDA	727,2	789,6	704,2	1.195,1	726,0
Innra virði	10,0	10,0	9,8	9,5	8,3
Veltufjárhlutfall	2,3	2,1	2,2	2,7	2,1
Eiginfjárhlutfall	54%	57%	60%	59%	53%
Ársverk					
Unnir ársverk	498	476	461	456	424

Fjárhæðir eru í þús. kr.

SLÁTURFÉLAG SUÐURLANDS SVF

Samstæðuársreikningur

2019

Skýrsla stjórnar

Samstæðuársreikningur Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2019 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningskilaáæla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu.

Sláturfélag Suðurlands svf. er samvinnufélag og tilgangur félagsins skv. samþykktum er að annast slátrun, úrvinnslu og sölu á framleiðslu félagsmanna. Félagið flytur einnig inn vörur og stundar aðra verslun eftir því sem það styrkir sölu á framleiðslu félagsins. Með hliðsjón af tilgangi félagsins og stöðu þess er höfuðmarkmið félagsins að vera leiðandi matvælafrirtæki sem starfar á heildsölustigi og dreifir vörum á landsvísu. Félagið starfar á þremur sviðum, slátrun, matvælaíðnaði og innflutningi matvæla, áburðar og fóðurs.

Dótturfélag Sláturfélags Suðurlands svf. eru tvö. Reykjaráður hf. sem er félag í kjúklingaframleiðslu og sölu á kjúklingaafurðum. Skrifstofa félagsins er í Reykjavík, en afurðavinnsla félagsins fer fram á Hellu í Rangárvallasýslu. Holtt og gott ehf. er í framleiðslu og sölu á salati og grænmetisvörum og er starfstöð félagsins í Reykjavík.

Starfsemin á árinu

Hagnaður samstæðunnar á árinu samkvæmt rekstrarreikningi nam	78.191
Eignir samstæðunnar í árslok samkvæmt efnahagsreikningi námu	9.880.169
Bókfært eigið fé í árslok samkvæmt efnahagsreikningi nam	5.335.913
Inneign í stofnsjóði A-deildar í árslok samkvæmt efnahagsreikningi nam	354.755
Inneign í stofnsjóði B-deildar í árslok samkvæmt efnahagsreikningi nam	180.074
Eiginfjárlutfall samstæðunnar í árslok samkvæmt efnahagsreikningi nam	54,0%
Fjöldi ársverka á árinu nam	498

Stofnsjóður og eigendur

Í lok árs er fjöldi félagsaðila 2.170 sem eiga yfir kr. 1.000 í stofnsjóði A-deildar en þeir voru 2.267 árið áður. Enginn stofnsjóðseigandi á yfir 10% af stofnsjóði A-deildar.

Í lok árs eru hluthafar í stofnsjóði B-deildar 558 en þeir voru 564 árið áður.

	Hlutdeild	Hlutir
Birta lífeyrissjóður	30,39%	60.770
Landsbankinn hf.	20,61%	41.219
Sláturfélag Suðurlands svf.	9,96%	19.926
Festa lífeyrissjóður	5,98%	11.965
Vátryggingafélag Íslands hf.	2,85%	5.690
Steingrímur Aðalsteinsson	2,21%	4.419
Magnús Benediktsson	2,00%	4.000
Helgi Eggertsson	1,19%	2.370
Auðhumla svf.	1,04%	2.080
Tannín ehf.	0,98%	1.968
Aðrir	22,80%	45.593
Samtals	100,00%	200.000

Eign Sláturfélags Suðurlands er færð til lækkunar á stofnsjóðseign í B-deild meðal eiginfjárreikninga.

Tillaga til aðalfundar

Stjórn félagsins leggur til við aðalfund að greiddur verði 12,66% arður af B-deild stofnsjóðs, þar af er verðbótarþáttur 2,66%, eða alls 22,8 milljónir króna og að reiknaðir verði 3% vextir á höfuðstól inneigna í A-deild stofnsjóðs, alls 10,6 milljónir króna. Stjórnin vísar að öðru leyti í ársreikninginn um breytingar á eigin fé félagsins.

Stjórn félagsins

Stjórn félagsins skal skipuð fimm aðalmönnum og skulu þeir kosnir á aðalfundi úr hópi félagsmanna til eins árs í senn. Í aðalstjórn skal hlutfall hvors kyns fyrir sig ekki vera lægra en 40%. Í stjórn Sláturfélags Suðurlands svf., sitja tvær konur og þrír karlmenn. Stjórn Sláturfélags Suðurlands svf. uppfyllir því skilyrði 27. gr. laga um Samvinnufélög nr. 22/1991 um kynjahlutföll, en þar er kveðið á um að hlutfall hvors kyns sé ekki lægra en 40%.

Stjórnarhættir

Stjórn Sláturfélags Suðurlands svf. hefur sett sér starfsreglur þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið sett fram. Sláturfélag Suðurlands svf. hefur sett fram upplýsingar um stjórnarhætti í samræmi við leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Leiðbeiningarnar taka ekki að öllu leyti tillit til starfshátta samvinnufélaga sem eru í sumum veigamiklum atriðum ólík hlutafélögum. Af þessum sökum fylgir SS ekki að öllu leyti leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Sláturfélag Suðurlands svf. er skráð á First North markaðnum hjá NASDAQ OMX. Ekki er gerð krafa um að fyrir liggja yfirlýsing vegna stjórnarhátta hjá fyrirtækjum sem skráð eru á First North markaðnum. Sláturfélag Suðurlands svf. kys samt sem áður að birta hana og er hægt að nálgast hana á heimasíðu félagsins.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í samræmi við lög um ársreikninga birtir félagið upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Jafnframt er gerð grein fyrir stefnu félagsins í mannréttindamálum ásamt öðru. Framangreindar upplýsingar eru settar fram í viðauka við ársreikninginn, ófjárhagsleg upplýsingagjöf.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Að álit stjórnar og forstjóra Sláturfélags Suðurlands svf. koma fram í samstæðuársreikningi þessum allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu samstæðunnar í árslok, rekstrarárangri ársins og fjárhagslegri þróun á árinu.

Stjórn og forstjóri Sláturfélags Suðurlands svf. staðfestir hér með samstæðuársreikning félagsins með undirritun sinni.

Reykjavík, 20. febrúar 2020

Í stjórn

Hallfreður Vilhjálmsson,
stjórnarformaður

Kristinn Jónsson,
varaformaður

Ingibjörg Daniélsdóttir

Guðrún S. Magnúsdóttir

Sverrir Gíslason

Steinþór Skúlason,
forstjóri

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eigenda Sláturfélags Suðurlands svf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Sláturfélags Suðurlands svf. fyrir árið 2019. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2019, efnahag hennar 31. desember 2019 og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótar kröfur í lögum um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Sláturfélagi Suðurlands svf. og dótturfélögum þess í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og forstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar og ófjárhagslega upplýsingagjöf.

Álit okkar á samstæðuársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins eru stjórn og forstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Sláturfélags Suðurlands svf. Ef við á, skulu stjórn og forstjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, nema stjórn og forstjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanlega víska er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda samstæðuársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalfals, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasendum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflum fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á álit okkar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega anmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Kópavogi, 20. febrúar 2020

Deloitte ehf.

Halldór Arason,
endurskoðandi

Árni Þór Vilhelmsson,
endurskoðandi

Kjörnir skoðunarmenn

Við undirritaðir, kjörnir skoðunarmenn Sláturfélags Suðurlands svf., höfum farið yfir samstæðuársreikning þennan. Við teljum að hann sé í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla, eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og samþykktir félagsins og leggjum til að hann verði samþykktur.

Reykjavík, 20. febrúar 2020

Esther Guðjónsdóttir

Jónas Erlendsson

Rekstrarreikningur og yfirlit um heildarafkomu 2019

	Skýr.	2019	2018
Rekstrartekjur	4	12.068.750	11.571.104
Aðrar tekjur		98.659	150.642
Vöru- og umbúðarnotkun		(5.651.428)	(5.360.725)
Laun og launatengd gjöld	5	(3.612.300)	(3.448.093)
Annar rekstrarkostnaður		(2.176.541)	(2.123.265)
Afskriftir fastafjármuna	7	<u>(474.676)</u>	<u>(429.570)</u>
Rekstrarhagnaður		252.464	360.093
Fjármunatekjur		23.216	29.659
Fjármagnsgjöld		<u>(219.146)</u>	<u>(164.986)</u>
	8	<u>(195.930)</u>	<u>(135.327)</u>
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага	12	<u>29.246</u>	<u>0</u>
Hagnaður ársins fyrir skatta		85.780	224.766
Tekjuskattur	9	<u>(7.589)</u>	<u>(45.739)</u>
Hagnaður og heildarafkoma ársins		<u>78.191</u>	<u>179.027</u>
Hagnaður á hlut			
Hagnaður á hlut	10	0,15	0,34

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

Eignir	Skýr.	31.12.2019	31.12.2018
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	11	6.039.033	6.154.540
Leigugeignir	17	644.875	0
Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum	12	39.238	9.992
Eignarhlutar í öðrum félögum		5.470	5.470
		<u>6.728.615</u>	<u>6.170.002</u>
Veltufjármunir			
Vörubingðir	13	1.798.762	1.787.913
Viðskiptakröfur	14	1.062.824	1.179.538
Aðrar skammtímakröfur	15	74.840	69.203
Handbært fé	16	215.127	75.607
		<u>3.151.553</u>	<u>3.112.262</u>
Eignir		<u>9.880.169</u>	<u>9.282.263</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Stofnsjóður A-deild	18	354.755	353.450
Stofnsjóður B-deild		180.074	180.074
Yfirverðsreikningur hlutfjár		159.111	159.111
Lögbundinn varasjóður		138.689	138.363
Annað bundið eigið fé		1.212.303	1.341.974
Óráðstafað eigið fé		3.290.981	3.155.946
Eigið fé		<u>5.335.913</u>	<u>5.328.918</u>
Langtímaskuldir og skuldbindingar			
Langtímaskuldir	20	2.065.450	1.954.495
Leiguskuldbinding	17	691.558	0
Tekjuskattsskuldbinding	21	443.663	481.148
		<u>3.200.671</u>	<u>2.435.642</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir	22	480.667	448.734
Skuldir við lánastofnanir		0	24.296
Skuld vegna fjárfestinga		5.315	300.683
Næsta árs afborganir langtímaskulda	20	95.234	86.404
Næsta árs afborganir af leiguskuldbindingu	17	20.473	0
Ógreiddir reiknaðir skattar	9	33.847	14.001
Skuldir við tengd félög	24	8.561	8.164
Aðrar skammtímaskuldir	23	699.488	635.420
		<u>1.343.585</u>	<u>1.517.703</u>
Skuldir		<u>4.544.256</u>	<u>3.953.345</u>
Eigið fé og skuldir		<u>9.880.169</u>	<u>9.282.263</u>

Yfirlit um eigið fé 1. janúar - 31. desember 2019

	Stofnsjóður A-deild	Stofnsjóður B-deild	Annað bundið eigið fé	Óráðst. eigið fé	Samtals eigið fé
Eigið fé 1.1.2018	349.814	180.074	1.697.811	2.953.481	5.181.180
Stofnsjóðsingreiðslur A-deild	9.242				9.242
Stofnsjóðsútgreiðslur A-deild	(16.373)				(16.373)
Reiknaðir vextir af A-deild	13.803			(13.803)	0
Fjárm.tekjusk. v. vaxta A-deild	(3.073)				(3.073)
Greiddur arður af B-deild				(21.123)	(21.123)
Afskrift af endurmati			(42.703)	42.703	0
Fært á bundinn hlutad.reikning			(16.569)	16.569	0
Heildarafkoma ársins				179.027	179.027
Tillag í lögbundinn varasjóð			909	(909)	0
Eigið fé 1.1.2019	353.450	180.074	1.639.448	3.155.946	5.328.918
Stofnsjóðsingreiðslur A-deild	10.326				10.326
Stofnsjóðsútgreiðslur A-deild	(9.015)				(9.015)
Reiknaðir vextir af A-deild	16.917			(16.917)	0
Fjárm.tekjusk. vaxta af A-deild	(3.722)				(3.722)
Varasjóður A-deild	(13.201)			13.202	0
Greiddur arður af B-deild				(23.878)	(23.878)
Áhrif af IFRS 16 innleiðingu				(44.907)	(44.907)
Afskrift af endurmati			(36.708)	36.708	0
Fært á bundinn hlutad.reikning			(92.962)	92.962	0
Heildarafkoma ársins				78.191	78.191
Tillag í lögbundinn varasjóð			326	(326)	0
Eigið fé 31.12.2019	354.755	180.074	1.510.103	3.290.981	5.335.913
Annað bundið eigið fé greininist þannig:	Hlutdeildar- reikningur	Yfirverðs- reikningur	Lögbundinn varasjóður	Endurmats- reikningur	Samtals annað bundið eigið fé
Eigið fé 1.1.2018	444.725	159.111	137.454	956.521	1.697.811
Afskrift af endurmati				(42.703)	(42.703)
Fært á bundinn hlutad.reikning	(16.569)				(16.569)
Tillag í lögb. varasjóð			909		909
Eigið fé 1.1.2019	428.156	159.111	138.363	913.818	1.639.448
Afskrift af endurmati				(36.708)	(36.708)
Fært á bundinn hlutad.reikning	(92.962)				(92.962)
Tillag í lögbundinn varasjóð			326		326
Eigið fé 31.12.2019.....	335.193	159.111	138.689	877.109	1.510.103

Hlutdeildarreikningur

Hlutdeildarreikningur inniheldur hlutdeild í afkomu dóttur- og hlutdeildarféлага, sem færð er í rekstrarreikningi og er umfram móttækinn arð eða þann arð sem ákveðið hefur verið að úthluta.

Yfirverðsreikningur hlutafjár og lögbundinn varasjóður

Yfirverð innborgaðs hlutafjár er fjárhæð sem eigendur B-deildar stofnsjóðs hafa greitt umfram nafnverð B-deildar stofnsjóðs sem félagið hefur selt. Samkvæmt lögum um samvinnuhlutafélög skal félagið binda 25% nafnverð stofnsjóða í varasjóð, sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð.

Endurmatsreikningur

Endurmatsreikningur er tilkominn vegna endurmats á fasteignum samstæðunnar og sýnir óafskrifaðan hluta endurmatsins að frádregnum tekjuskatti.

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2019

	Skýr.	2019	2018
Rekstrarhreyfingar			
Rekstrarhagnaður		252.464	360.093
Afskriftir	7	474.676	429.570
Söluhagnaður fastafjármuna		(10.331)	(2.981)
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		716.809	786.682
Vörubingðir, (hækkun)		(10.849)	(125.420)
Aðrar rekstrartengdar eignir, lækkun		97.843	17.267
Rekstrartengdar skuldir, hækkun		94.397	21.503
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		898.201	700.032
Innborgaðir vextir og arður		22.014	43.663
Greiddir vextir		(138.393)	(105.472)
Greiddur tekjuskattur		(14.001)	(23.477)
Handbært fé frá rekstri		767.821	614.746
Fjárfestingahreyfingar			
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir	II	(654.836)	(849.015)
Seldir varanlegir rekstrarfjármunir	II	41.095	15.448
Keyptir/seldir eignarhlutar í öðrum félögum		0	(2.312)
		(613.741)	(835.879)
Fjármögnunarhreyfingar			
Afborganir langtímaskulda		(796.859)	(940.617)
Afborganir af leiguskuldbindingu		(19.442)	0
Nýjar langtímaskuldir		855.000	1.212.868
Lækkun á skammtímask. við lánastofn.....		(24.296)	(106.607)
Stofnsjóðsgreiðslur A-deild		(2.411)	(10.167)
Greiddur arður af B-deild stofnsjóðs		(23.878)	(21.123)
		(11.886)	134.354
Hækkun, (lækkun) handbærs fjár		142.194	(86.779)
Handbært fé í upphafi árs		75.607	155.865
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		(2.674)	6.520
Handbært fé í lok árs		215.127	75.607

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Ársreikningur þessi hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess, sem vísað er til í heild sem samstæðunnar.

Sláturfélag Suðurlands svf. er samvinnufélag og starfar á grundvelli laga nr. 22/1991 um samvinnufélög. Félagið er í eigu búvöruframleiðenda á félagssvæði sínu og almennra hluthafa.

Félagssvæði Sláturfélagsins skv. samþykktum er Vestur-Skaftafellssýsla, Austur-Skaftafellssýsla austur að Jökulsá á Breiðamerkursandi, Rangárvallasýsla, Árnessýsla, Kjósar- og Gullbringusýsla, Borgarfjarðarsýsla, Mýrasýsla, Snæfells- og Hnappadalssýsla og Dalasýsla auk bæja og kaupstaða innan framangreindra svæða.

Sláturfélag Suðurlands svf. er með heimilisfesti á Íslandi og er lögheimili félagsins að Fosshálsi 1, 110 Reykjavík. Að Fosshálsi eru skrifstofur, markaðs- og söludeildir félagsins. Á Hvolsvelli er meginhluti kjötiðnaðar staðsettur ásamt dreifingu á framleiðsluvörum félagsins. Félagið rekur sláturhús á Selfossi ásamt úrbeiningu á kjöti og pökkunarstöð.

Tilgangur félagsins er skv. samþykktum, að annast slátrun, úrvinnslu og sölu á framleiðslu félagsmanna. Félagið flytur einnig inn vörur og stundar aðra verslun eftir því sem það styrkir sölu á framleiðslu félagsins. Með hliðsjón af tilgangi félagsins og stöðu þess er höfuðmarkmið félagsins að vera leiðandi matvælafyrirtæki sem starfar á heildsölustigi og dreifir vörum á landsvísi. Félagið starfar á þremur sviðum, slátrun, kjötiðnaði og innflutningi matvæla, áburðar og fóðurs.

Dótturfélög Sláturfélags Suðurlands svf. eru tvö. Reykjaráður hf. sem er félag í kjúklingaframleiðslu og sölu á kjúklingaafurðum. Skrifstofa félagsins er í Reykjavík, en afurðavinnsla félagsins fer fram á Helli í Rangárvallasýslu. Holt og gott ehf. hefur frá upphafi sérhæft sig í fullvinnslu á fersku grænmeti, ferskum salatblöndum, niðurskornum ávöxtum, brauðsalötum og sósum og er starfstöð félagsins í Reykjavík. Hlutdeildarfélag Sláturfélags Suðurlands svf. er Orkugerðin ehf. og er starfsstöð félagsins á Selfossi. Félagið tekjur á mótí sláturúrgangi og öðrum lífrænum úrgangi og framleiðir úr þessum afurðum mjöl og fitu.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Samstæðuársreikningurinn er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir eru samþykktir af Evrópusambandinu.

Samstæðuársreikningurinn er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð að því undanskildu að ákveðnar eignir og fjármálagerningar eru færðar á endurmetnu virði eða gangvirði, sjá nánar í skýringu 27 fyrir reikningsskilaaðferðir. Samstæðuársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins.

3. Mat og ákvarðanir

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega. Áhrif breytinga á reikningshaldslegu mati eru færð á því tímabili sem að matið er endurskoðað og síðari tímabilum ef við á.

Upplýsingar um mikilvægar ákvarðanir þar sem mat stjórnenda og reikningsskilaaðferðir hafa mest áhrif á skráðar fjárhæðir eigna og skulda í ársreikningnum er að finna í eftirfarandi skýringum:

Skýringar

- Skýring 11 - mat á líftíma varanlegra rekstrarfjármuna
- Skýring 13 - mat á niðurfærslu birgða
- Skýring 14 - mat á niðurfærslu viðskiptakrafna

4. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur samstæðunnar greinast þannig:	2019	2018
Sala innanlands	11.562.055	10.977.521
Sala erlendis	506.696	593.583
	<u>12.068.750</u>	<u>11.571.104</u>

Helstu viðskiptavinir innanlands eru matvöruverslanir og kjötvinnslur auk bænda og mótuneyta. Sala erlendis hefur að mestu verið útflutningur til landa eins og Spánar, Bretlands, Sviss, Þýskalands og Tyrklands. Ofangreindar tekjur eru allar vegna samninga við viðskiptavini og falla undir gildissvið IFRS 15 - Tekjur af samningum við viðskiptavini.

5. Laun og annar starfsmannakostnaður

	2019	2018
Laun	2.834.334	2.727.383
Lífeyrissjóður	363.560	325.600
Önnur launatengd gjöld	259.765	247.748
Annar starfsmannakostnaður	154.641	147.362
	<u>3.612.300</u>	<u>3.448.093</u>
Meðalfjöldi stöðugilda	498	476

6. Þóknun til endurskoðenda

	2019	2018
Endurskoðun ársreiknings	15.785	15.864
Könnun árshlutareiknings	3.496	3.633
Önnur þjónusta	6.324	2.649
	<u>25.605</u>	<u>22.147</u>

7. Afskriftir

Afskriftir greinast þannig:

	2019	2018
Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna án endurmats	398.325	383.685
Afskriftir af endurmati varanlegra rekstrarfjármuna	45.886	45.886
Afskriftir af nýtingarrétti	30.465	0
	<u>474.676</u>	<u>429.570</u>

Skýringar

8. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	2019	2018
Fjármunatekjur greinast þannig:		
Vaxtatekjur af innstæðum og kröfum	18.834	21.416
Arður af hlutabréfaeign	1.723	861
Gengishagnaður	0	3.423
Aðrar vaxtatekjur	2.659	3.958
	<u>23.216</u>	<u>29.659</u>
Fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Vaxtagjöld af skammtímaskuldum við lánastofnanir	(916)	(5.570)
Vaxtagjöld og verðbætur af langtímaskuldum	(154.026)	(147.248)
Vaxtagjöld af leiguskuldbindingu	(34.562)	0
Gengistap	(17.109)	0
Önnur vaxtagjöld	(12.533)	(12.167)
	<u>(219.146)</u>	<u>(164.986)</u>
	<u>(195.930)</u>	<u>(135.327)</u>

9. Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður og færður í samstæðuársreikninginn og nemur gjaldfærð fjárhæð í rekstrarreikningi 7,6 milljónum króna (2018: 45,7 milljónir). Tekjuskattur til greiðslu á árinu 2020 nemur 33,8 milljónum króna (2019: 14 milljónir).

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	2019		2018	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður ársins fyrir skatta	85.780		224.766	
Skatthlutfall	(17.156)	20,0%	(44.953)	20,0%
Fenginn arður	345	0,4%	172	0,1%
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarfélags	5.849	6,8%	0	0,0%
Vextir A-deildar stofnsjóðs	3.383	3,9%	2.761	1,2%
Aðrir liðir	(9)	(0,0%)	(3.719)	(1,7%)
Tekjuskattur skv. rekstrarreikn.	<u>(7.589)</u>	<u>(8,8%)</u>	<u>(45.739)</u>	<u>(20,3%)</u>

10. Hagnaður á hlut

	2019	2018
Hagnaður og þynntur hagnaður á hlut	0,15	0,34
Hagnaður á hvern hlut útistandandi hlutafjár er reiknaður miðað við eftirfarandi forsendur:		
Heildarafkoma ársins	78.191	179.027
Vegið meðaltal hlutafjár	534.176	531.706

I I. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

	Fasteignir og lóðir	Vélar og áhöld	Bifreiðar og flutningstæki	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða 1. 1. 2018	6.629.888	2.921.016	405.401	9.956.304
Eignfært á árinu	477.487	552.887	26.862	1.057.236
Selt og aflagt á árinu	(916)	(684.692)	(37.971)	(723.579)
Staða 1. 1. 2019	7.106.458	2.789.211	394.292	10.289.961
Eignfært á árinu	47.047	277.493	34.928	359.468
Selt og aflagt á árinu	(26.953)	(42.584)	(20.334)	(89.870)
Staða 31. 12. 2019	7.126.552	3.024.120	408.886	10.559.559
Afskriftir				
Staða 1. 1. 2018	2.710.128	1.469.416	237.419	4.416.962
Afskrift ársins	167.079	218.852	43.640	429.571
Selt og aflagt á árinu	(916)	(684.692)	(25.504)	(711.112)
Staða 1. 1. 2019	2.876.291	1.003.575	255.555	4.135.421
Afskrift ársins	174.822	228.074	41.314	444.211
Selt og aflagt á árinu	(1.006)	(41.495)	(16.604)	(59.106)
Staða 31. 12. 2019	3.050.107	1.190.154	280.265	4.520.526
Bókfært verð				
Staða 1. 1. 2018	3.919.760	1.451.600	167.982	5.539.342
Staða 1. 1. 2019	4.230.167	1.785.636	138.737	6.154.540
Staða 31. 12. 2019	4.076.445	1.833.966	128.621	6.039.033
Bókfært verð án endurmats				
Staða 1. 1. 2018	2.731.602	1.451.600	167.982	4.351.184
Staða 1. 1. 2019	3.087.894	1.785.636	138.737	5.012.267
Staða 31. 12. 2019	2.980.058	1.833.966	128.621	4.942.646
Nýtingartími eigna	25-50 ár	5-17 ár	5-8 ár	

Fasteign Hollt og gott ehf. að Fosshálsi I var endurmetin á árinu 2005, sem var fært til hækkunar á eigninni og á sérstakan endurmatsreikning meðal eiginfjárreikninga. Á árinu 2017 var eignin endurmetin að nýju af Ferli ehf. og við það hækkaði virði eignarinnar um 120,6 milljónir króna. Á árinu 2008 voru fasteignir Sláturfélags Suðurlands svf. endurmetnar með hliðsjón af verðmati sem gert var af Ferli ehf., verkfræðistofu. Matið var byggt á útreikningum á endurkaupsverði að frádregnum afskriftum, en um sérhæfar eignir er að ræða. Á árinu 2016 voru fasteignir félagsins endurmetnar að nýju af Ferli ehf. og við það hækkaði virði eignanna um 284,6 millj.kr. Bókfært verð sérstaks endurmats er í árslok 2019 1.096,4 milljónir króna.

Fasteignamat og váttryggingamat eigna samstæðunnar í árslok:	Fasteignamat	Váttryggingamat
Fasteignir og lóðir	4.641.312	10.577.840
Vélar og tæki, eignatryggingar		4.920.694
Aðrar lausafjártryggingar		341.920
Rekstrarstöðvunartrygging		3.824.373

Skýringar

Reykjaráður hf. keypti í árslok 2018 fasteign í Garðabæ og var 175,2 milljónir króna af þeirri fjárfestingu ógreitt í árslok 2018 og hafði ekki áhrif á handbært fé og var því ekki sýnt í sjóðsstreymi samstæðunnar það ár. Skuldin var greidd á árinu 2019 og er sýnd í sjóðsstreymi ársins undir liðnum keyptir varanlegir rekstrarfjármunir.

Sláturfélag Suðurlands svf. gerði á árinu 2018 samning um byggingu fasteigna á Hvolsvelli og smíði nýrrar vélar og var 125,5 milljónir króna af þeirri fjárfestingu ógreitt í árslok 2018 og hafði ekki áhrif á handbært fé og var því ekki sýnt í sjóðsstreymi samstæðunnar það ár. Lækkun á skuld vegna fjárfestinga lækkar á árinu um 120,2 milljónir króna og er sýnd í sjóðsstreymi ársins undir liðnum keyptir varanlegir rekstrarfjármunir.

12. Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum

	Eignahlutur	Nafnverð	Bókfært verð	Gangvirði
Orkugerðin ehf. Heiðargerði 5, Selfossi	46,11%	10.850	39.238	39.238
Breyting eignarhluta í hlutdeildarfélögum greinist þannig:			2019	2018
Staða í ársbyrjun			9.992	7.680
Keypt á árinu			0	2.312
Hlutdeild í afkomu			29.246	0
Staða í árslok			39.238	9.992

13. Vörubirgðir

	31.12.2019	31.12.2018
Afurðir, vörur í vinnslu og fullunnar vörur	1.069.675	1.087.381
Áburður, fóður og plast	355.503	312.853
Rekstrarvörur	148.511	151.900
Ýmsar vörur	225.073	235.780
	1.798.762	1.787.913

Vörubirgðir í lok fjárhagsársins hafa verið metnar með tilliti til seljanleika og eru vörubirgðir færðar niður samkvæmt því mati. Niðurfærslan byggir á mati stjórnenda og meðtalin í gjaldfærslu birgða er niðurfærsla að fjárhæð 273 milljón króna (2018: 301,6 milljónir).

14. Viðskiptakröfur

	31.12.2019	31.12.2018
Innlendar viðskiptakröfur	1.114.958	1.191.972
Erlendar viðskiptakröfur	8.841	59.378
Niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(60.975)	(71.812)
	1.062.824	1.179.538
Breytingar á niðurfærslu viðskiptakrafna greinist þannig:		
Staða í ársbyrjun	(71.812)	(73.065)
Breyting á niðurfærslu viðskiptakrafna	2.109	(21.851)
Endanlega tapaðar kröfur	8.728	23.104
Staða í árslok	(60.975)	(71.812)

Skýringar

Samstæðan metur niðurfærslu viðskiptakrafna út frá líkum á því að vanefndir verði einhvern tíman á líftíma viðskiptakrafna. Viðskiptakröfum er skipt í aldursflokka og niðurfærsla áætluð fyrir hvern aldursflokk sem byggir á reynslu fyrri ára, mati stjórnenda og framtíðarhorfum í efnahagsumhverfi viðskiptavina. Það er álit stjórnenda samstæðunnar að bókfært verð viðskiptakrafna og annarra skammtímakrafna endurspegli gangvirði þeirra.

Samstæðan álitur að hlutlægar vísendingar um virðisrýrnun krafna séu til staðar ef upplýsingar samstæðunnar eða frá utanaðkomandi aðilum benda til þess að skuldari sé í greiðsluferðleikum eða ef krafa er komin meira en 90 daga fram yfir gjalddaga.

Taflan sýnir framlag í niðurfærslureikning eftir aldursflokkum viðskiptakrafna 31. desember 2019.

	Vænt útlánatap	Brúttó virði	Niður- færsla	Bókfært verð
Dagar fram yfir gjalddaga				
Ógjaldfallið	0,8%	743.599	(6.278)	737.321
<30 dagar	2,8%	153.508	(4.250)	149.258
31-60 dagar	7,6%	59.300	(4.528)	54.772
61-90 dagar	15,0%	19.023	(2.857)	16.166
>91 dagur	13,7%	148.369	(20.300)	128.070
Áætluð vöruskil			(22.762)	(22.762)
Samtals		1.123.799	(60.975)	1.062.824

15. Aðrar skammtímakröfur

	31.12.2019	31.12.2018
Fyrirframgreiddur kostnaður	15.236	16.577
Fjármagnstekjuskattur	3.670	2.469
Virðisaukaskattur	16.404	20.071
Aðrar skammtímakröfur	39.329	30.087
	74.840	69.203

16. Handbært fé

Handbært fé félagsins samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

	31.12.2019	31.12.2018
Bankainnstæður í íslenskum krónum	127.815	9.585
Bankainnstæður í erlendri mynt	86.709	65.570
Sjóður	603	452
	215.127	75.607

17. Leigusamningar

Frá og með 1. janúar 2019 urðu breytingar á reikningshaldslegri meðferð rekstrarleigusamninga í reikningsskilum leigutaka. Í stað þess að gjaldfæra leigugreiðslur vegna rekstrarleigusamninga línulega yfir leigutímabilið skráir félagið nú, með fáum undantekningum, nýtingarrétt til eignar og samsvarandi leiguskuldbindingu vegna allra leigusamninga. Nánari lýsingu á áhrifum innleiðingar má finna í skýringu 26 og reikningsskilaaðferðum í skýringum 27.

Skýringar

Leigueignir	Fasteignir
Skráð við innleiðingu 1. janúar 2019.....	654.359
Verðbætur af leiguskuldbindingu.....	17.888
Viðbætur vegna nýrra samninga.....	3.093
Afskriftir	(30.465)
Staða í árslok 2019	644.875
Tímalengd samninga	1-75 ár

Upphæðir færðar í rekstrarreikning	2019
Afskriftir af nýtingarrétti	30.465
Vaxtagjöld af leiguskuldbindingu.....	34.562
Samtals gjaldfært á árinu	65.028

Leiguskuldbinding	31.12.2019
Gjalddagagreining:	
Innan árs	51.163
Eftir ár eða innan 5 ára	198.456
5 ár eða síðar	812.393
	1.062.012

Fjárhæðir hér að ofan eru ekki núvirtar og sýna vænt sjóðsstreymi af leigugreiðslum.

18. Eigið fé

Stofnsjóður

Stofnsjóður félagsins skiptist í tvo hluta, A-deild sem er mynduð af séreignarhlutum félagsmanna og B-deild sem er mynduð með sölu á hlutum í þeirri deild. Allt hlutafé í B-deild stofnsjóðs hefur verið greitt inn til félagsins. Í A-deild stofnsjóðs leggst árlega ákveðinn hundraðshluti af andvirði afurðainnleggs hvers félagsmanns eftir nánari ákvörðun félagsstjórnar. Stofnsjóður A-deildar kemur til útgreiðslu ef aðilar hætta búskap eða ná 70 ára aldri.

	31.12.2019	31.12.2018
Stofnsjóður A-deild	354.755	353.450

Stofnsjóðir B-deildar greinist þannig:	Hlutfall	31.12.2019	31.12.2018
Heildarhlutafé í árslok	100,00%	200.000	200.000
Eigin hlutir í árslok	(9,96%)	(19.926)	(19.926)
	90,04%	180.074	180.074

Á árinu 2019 var samkvæmt ákvörðun aðalfundar félagsins greiddur arður vegna B-deildar stofnsjóðs að fjárhæð 23,9 milljónir króna og reiknaðir vextir vegna A-deildar stofnsjóðs að fjárhæð 16,9 milljónir króna. Á árinu 2018 nam greiddur arður 21,1 milljón króna og reiknaðir vextir 13,8 milljónum króna. Um nánari greiningu á eiginfjárreikningum er vísað til yfirlits um eigið fé.

Yfirverðsreikningur hlutafjár og lögbundinn varasjóður

Yfirverð innborgaðs hlutafjár er fjárhæð sem eigendur B-deildar stofnsjóðs hafa greitt umfram nafnverð B-deildar stofnsjóðs sem félagið hefur selt. Samkvæmt lögum um samvinnuhlutafélög skal félagið binda 25% nafnverð stofnsjóða í varasjóð, sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð.

Skýringar

19. Langtímaskuldir

	31.12.2019	31.12.2018
Skuldir við lánastofnanir	886.382	750.416
Skuldir við lífeyrissjóði	1.274.302	1.289.293
Skuldir við aðra	0	1.191
	<u>2.160.684</u>	<u>2.040.899</u>
Næsta árs afborganir langtímaskulda	(95.234)	(86.404)
Langtímaskuldir í árslok	<u>2.065.450</u>	<u>1.954.495</u>

Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig:

	31.12.2019	31.12.2018
Næsta árs afborganir	95.234	86.404
Afborganir 2021/2020	97.266	87.087
Afborganir 2022/2021	100.288	89.095
Afborganir 2023/2022	103.459	92.069
Afborganir 2024/2023	98.539	95.192
Afborganir 2025/2024	100.672	90.345
Afborganir síðar	1.565.226	1.500.707
	<u>2.160.684</u>	<u>2.040.899</u>

Vegnir meðalvextir eru eftirfarandi:

	31.12.2019	31.12.2018
Skuldir við lánastofnanir	4,35% - 5,1%	5,1%
Skuldir við lífeyrissjóði	4,55% - 5,4%	4,55% - 5,4%
Aðrar langtímaskuldir		0,0%

20. Tekjuskattsskuldbinding

	Skuldbinding	
	2019	2018
Staða í ársbyrjun	(481.148)	(449.410)
Tekjuskattskuldbinding leiðrétt f.f. ári	0	(3.468)
Áhrif af IFRS 16 innleiðingu	11.227	0
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins	(7.589)	(42.270)
Tekjuskattur til greiðslu á komandi ári	33.847	14.001
Staða í árslok	<u>(443.663)</u>	<u>(481.148)</u>

Tekjuskattseign/(-skuldbinding) greinast þannig á einstaka liði efnahagsreiknings:

	31.12.2019	31.12.2018
Varanlegir rekstrarfjármunir	(514.185)	(501.406)
Leigueign / leiguskuldbinding	13.431	0
Veltufjáreignir	(17.031)	(16.031)
Frestaður gengismunur	2.053	676
Aðrir liðir	3.120	3.121
Áhrif af yfirfæranlegu skattalegu tapi	68.948	32.493
	<u>(443.663)</u>	<u>(481.148)</u>

Skýringar

Yfirfæranlegt skattalegt tap nýtist til frádráttar skattalegum hagnaði í síðasta lagi sem hér segir:

Frá hagnaði árunna 2020 - 2028	162.466
Frá hagnaði árunna 2020 - 2029	182.274
	<u>344.741</u>

21. Viðskiptaskuldir

	31.12.2019	31.12.2018
Innlendar viðskiptaskuldir	386.480	372.931
Erlendar viðskiptaskuldir	94.187	75.803
	<u>480.667</u>	<u>448.734</u>

22. Aðrar skammtímaskuldir

	31.12.2019	31.12.2018
Ógreitt fyrir afurðir	20.189	25.476
Fyrirframinnheimtar tekjur	129.556	126.214
Ógreidd opinber gjöld	45.912	29.344
Ógreiddur VSK í tolli	59.492	46.288
Virðisaukaskattur	38.269	20.602
Ógreidd laun og launatengd gjöld	364.401	361.082
Ógreiddur arður	4.056	3.634
Ógreiddir áfallnir vextir	5.382	3.382
Aðrar skuldir	32.232	19.396
	<u>699.488</u>	<u>635.420</u>

23. Tengdir aðilar

Tengdir aðilar eru þeir aðilar sem hafa umtalsverð áhrif á félagið, beint eða óbeint. Á meðal tengdra aðila samstæðunnar eru eigendur og fjölskyldur þeirra, stórir fjárfestar, lykilstarfsmenn og fjölskyldur sem og aðilar sem er stjórnað af eða eru verulega háðir samstæðunni, s.s. hlutdeildarfélag og samrekstrarfélag. Viðskipti við tengda aðila hafa verið gerð á sambærilegum grundvelli og viðskipti við ótengda aðila.

Upplýsingar varðandi tengda aðila eru eftirfarandi:
Laun og hlunnindi stjórnarmanna og stjórnenda:

	2019	2018
Stjórnendur	151.894	151.186
Stjórnarmenn	11.860	10.891
	<u>163.754</u>	<u>162.077</u>

Eignarhlutur í B-deild stofnsjóðs:

	Fjöldi hluta í árslok 2019	Fjöldi hluta í árslok 2018
Stjórnendur	1.172	1.172
Stjórnarmenn	293	293
	<u>1.465</u>	<u>1.465</u>

Skýringar

Viðskipti við tengd félög árið 2019:	Keypt þjónusta og vörur	Seld þjónusta og vörur	Kröfur	Skuldir
Orkugerðin ehf., hlutdeildarfélag	87.235	0	0	8.561
	87.235	0	0	8.561

Viðskipti við tengd félög árið 2018:	Keypt þjónusta og vörur	Seld þjónusta og vörur	Kröfur	Skuldir
Orkugerðin ehf., hlutdeildarfélag	79.014	0	0	8.164
	79.014	0	0	8.164

Viðskipti við tengda aðila eru á sambærilegum kjörum og ef um ótengda aðila væri að ræða.

24. Fjármálagerningar

Fjáreignir og fjárskuldir félagsins skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

Fjáreignir	31.12.2019		31.12.2018	
	Á afskrifuðu kostnaðarverði	Á gangvirði um rekstrareikning	Á afskrifuðu kostnaðarverði	Á gangvirði um rekstrarreikning
Bankareikningar	214.525		75.155	
Viðskiptakröfur og aðrar kröfur	1.102.153		1.818.000	
Eignarhlutir í félögum		44.708		15.462
	1.316.678	44.708	1.893.155	15.462

Fjárskuldir	31.12.2018		31.12.2019	
	Á afskrifuðu kostnaðarverði	Á gangvirði um rekstrareikning	Á afskrifuðu kostnaðarverði	Á gangvirði um rekstrarreikning
Viðskiptaskuldir og aðrar sk.skuldir	915.420		1.167.170	
Skuldir við lánastofnanir ofl.	2.166.066		2.068.577	
	3.081.486	0	3.235.748	0

Það er mat stjórnenda félagsins að bókfært verð fjáreigna og fjárskulda félagsins sé um það bil jafnt gangvirði þeirra. Félagið hefur ekki lagt mat á virði óskráðra félaga í sinni eigu.

Fjárhagsleg áhættustýring

Samstæðan stýrir fjármagni sínu þannig að það viðhaldi rekstrarhæfi sínu á sama tíma og það hámarkar arðsemi hagaðila með sem bestu jafnvægi á milli skulda og eigin fjár. Samstæðunni ber ekki að fylgja ytri reglum um lágmarks eiginfjárstöðu.

Stjórnendur félagsins fylgjast með og greina fjárhagslegar áhættur í rekstri. Aðferðir vegna áhættustýringar eru yfirfarnar reglulega til að greina breytingar á markaði og starfsemi félagsins. Eftirfarandi áhættur hafa verið greindar vegna fjármálagerninga.

Skýringar

Markaðsáhætta

Helstu áhættuþættir félagsins eru breytingar á gengi gjaldmiðla, vaxtabreytingar og verðbólga. Markmið með stýringu markaðsáhhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðsflæði fjármálagerninga muni sveiflast vegna breytinga á gengi gjaldmiðla. Gjaldmiðlaáhætta myndast þegar mismunur er á stöðu eigna og skulda í erlendum gjaldmiðli. Áhættunni er stjórnað með eftirliti með þróun gjaldmiðla.

Hér að neðan eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur félagsins. Gengi þeirra og staða miðast við lokagengi tímabilsins.

31. desember 2019:	Sölugengi í árslok		Breyting
	2019	2018	
EUR	136,2	133,6	2,0%
GBP	159,81	148,69	7,5%
DKK	18,235	17,894	1,9%
NOK	13,814	13,441	2,8%
USD	121,39	116,61	4,1%
Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum:	Eignir	Skuldir	Hrein staða
Staðan 31. desember 2019	95.550	99.502	(3.951)
Staðan 31. desember 2018	124.948	165.422	(40.475)

Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrif af 2,5% og 5% hækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á afkomu og eigið fé miðað við stöðu eigna og skulda í viðkomandi gjaldmiðlum á reikningsskiladegi. Næmnigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin tekur til þeirra gjaldmiðla sem innifela mesta gjaldmiðlaáhættu. Næmnigreiningin tekur tillit til skattaáhrifa og endurspeglar því þau áhrif sem koma í rekstrarreikning og á eigið fé. Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirbyggjandi fjármálagerninga í erlendum gjaldmiðli er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun á gengi íslensku krónunnar gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Áhrif á afkomu og eigið fé	31.12.2019		31.12.2018	
	2,5%	5,0%	2,5%	5,0%
	(79)	(158)	(809)	(1.619)

Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er áhættan af því að gangvirði eða framtíðar sjóðstreymi fjármálagerninga muni sveiflast vegna breytinga á markaðsvöxtum. Vaxtaáhætta myndast þar sem að langtímaskuldir samstæðunnar bera fasta og breytilega vexti. Áhættunni eru stjórnað með eftirliti með vaxtaþróun og viðeigandi blöndu af lánnum með föstum og breytilegum vöxtum.

Vaxtaáhættan nær til vaxtaberandi eigna og skulda félagsins. Vaxtaberandi eignir og skuldir samstæðunnar skiptast á milli fastra vaxta og breytilegra. Vaxtaberandi eignir og skuldir sem bera fasta vexti eru metnar á afskrifuðu kostnaðarverði. Breytingar á vöxtum sem leiða til breytinga á gangvirði þeirra eigna og skulda og hafa því ekki áhrif á bókfært verð. Vaxtabreytingar hafa áhrif á vænt sjóðstreymi af eignum og skuldum sem bera breytilega vexti.

Skýringar

Í töflunni hér að neðan er sýnt hver áhrif af 2,5% og 5% punkta hækkun vaxta hefði á afkomu og eigið fé á reikningsskiladegi. Næmnigreiningin tekur til þeirra vaxtaberandi eigna og skulda sem bera breytilega vexti og miðast hún við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar. Næmnigreiningin endurspeglar þau áhrif sem koma fram í rekstrarreikningi og eigin fé án skattaáhrifa.

Áhrif á afkomu og eigið fé eru þau sömu þar sem matsbreyting undirliggjandi fjármálagerninga er ekki í neinum tilvikum færð beint á eigið fé. Jákvæð fjárhæð merkir hækkun á hagnaði og eigin fé. Lækkun vaxta hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2019		31.12.2018	
	2,5%	5,0%	2,5%	5,0%
Áhrif á afkomu og eigið fé	17.728	35.455	15.032	30.064

Verðbólguáhætta

Vaxtaberandi skuldir að fjárhæð 2.160,7 milljónir króna eru verðtryggðar miðað við vísitölu neysluverðs (2018: 2.040,9 milljónir) og hefur þróun neysluvísitölu því áhrif á bókfærða stöðu lánanna og sjóðstreymi tengt þeim. Hækkun verðbólgu um 1% yfir árið hefði lækkað afkomu samstæðunnar um 21,6 milljónir króna fyrir tekjuskatt (2018: 20,4 milljónir). Næmnigreiningin miðast við að allar aðrar breytur en þær sem eru hér til skoðunar séu fastar.

Útlánaáhætta

Í útlánaáttu felst áhættan á því að mótaðilar félagsins geti ekki staðið við skuldbindingar sínar, sem leiðir til þess að félagið tapar á fjármálagerningum sínum. Félagið fylgist reglulega með þróun þeirra eigna sem tengjast útlánaáttu. Nánari lýsingu á mati félagsins á væntu útlánatapi vegna fjáreigna má finna í skýringum 27 (reikningsskilaaðferðir vegna virðisýrnunar fjáreigna) og 14 (mat á niðurfærslu viðskiptakrafna). Félagið færir ekki niðurfærslu vegna krafna á tengda aðila þar sem útlánaáhætta er talin vera hverfandi.

Hámarksútlánaáhætta er sú bókfærða staða sem er sundurliðuð hér að neðan:

	31.12.2019	31.12.2018
Viðskiptakröfur	1.062.824	1.787.913
Aðrar skammtímakröfur (án fyrirframgreiðslna)	39.329	30.087
Handbært fé	214.525	75.155
	<u>1.316.678</u>	<u>1.893.155</u>

Lausafjáraáhætta

Lausafjáraáhætta er áhættan á því að samstæðan lendi í erfiðleikum við að mæta fjárhagslegum skuldbindingum sínum í náninni framtíð. Samstæðan fylgist með lausafjástöðu sinni með greiningu á gjalddaga fjáreigna og skulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Reglulega er fylgst með stöðu lausafjár, þróun sem orðið hefur og hvaða áhrif staða markaða og framtíðarhorfur geta haft á samstæðuna.

Í töflunni hér að neðan eru fjárhæðir ekki núvirtar og sýna vænt sjóðsstreymi af höfuðstól og vöxtum.

Skuldir 31. desember 2019:	Innan árs	2023			
		2021	2022	eða síðar Samtals	
Óvaxtaberandi	915.420	0	0	0	915.420
Með breytilegum vöxtum	84.745	78.829	77.275	1.107.665	1.348.514
Með föstum vöxtum	114.419	112.537	112.539	1.519.596	1.859.091
Leiguskuldbinding	20.354	20.106	20.679	582.169	643.308
	<u>1.134.937</u>	<u>211.472</u>	<u>210.493</u>	<u>3.209.431</u>	<u>4.766.333</u>

Skýringar

Skuldir 31. desember 2018:	Innan	2022			
	eins árs	2020	2021	eða síðar	Samtals
Óvaxtaberandi	1.167.170	0	0	0	1.167.170
Með brytilegum vöxtum	84.209	78.577	77.051	1.115.465	1.355.301
Með föstum vöxtum	101.511	109.607	109.610	1.589.675	1.910.402
	<u>1.352.890</u>	<u>188.183</u>	<u>186.660</u>	<u>2.705.140</u>	<u>4.432.873</u>

25. Ábyrgðir, veðsetningar og önnur mál

Veðsetningar og skuldbindingar utan efnahagsreiknings greinast þannig á eignarflokka:

	Bókfært verð veðsettra eigna	Bókfært verð skulda
Sláturfélag Suðurlands svf. - fasteignir	1.965.048	1.276.186
Sláturfélag Suðurlands svf. - vörubirgðir og viðskiptakröfur	2.172.826	462.358
Reykjagarður hf. - varanlegir rekstrarfj.munir, vörubirgðir, viðskiptakr. og handb. fé...	2.497.194	860.187
Hollt og gott ehf. - fasteignir	174.556	29.694
	<u>6.809.623</u>	<u>2.628.424</u>

26. Innleiðing á nýjum og endurskoðuðum alþjóðlegum reikningsskilastöðlum (IFRS)

Samstæðan hefur tekið upp alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, breytingar á þeim og túlkunar sem gilda fyrir reikningsskilatímabil sem hófust 1. janúar 2019, sem Evrópusambandið hefur staðfest og eiga við um starfsemi hennar.

IFRS 16 leigusamningar

Samstæðan innleiddi á árinu IFRS 16 Leigusamningar í reikningsskil sín. Staðallinn setur fram nýjar kröfur um reikningsskil vegna leigusamninga. Miklar breytingar eru á reikningsskilaaðferðum leigutaka þar sem ekki er lengur greint á milli fjármögnunarleigu og rekstrarleigu, heldur er þess krafist að færð verði leiguskuldbinding og nýtingaréttur til eignar vegna allra leigusamninga. Aðeins eru gerðar undantekningar fyrir skammtímaleigu (til skemmri tíma en 12 mánaða) og fyrir leigugeignir með lágt virði. Litlar breytingar eru frá fyrri reglum fyrir reikningsskilaaðferðir leigusala. Nýjum reikningsskilaaðferðum er lýst í skýringu 27. Áhrifum af innleiðingu IFRS 16 á ársreikninginn er lýst hér að neðan.

Samstæðan beitir afturvirkri innleiðingu að hluta, þannig að samanburðartölur eru ekki endurgerðar og uppsöfnuð áhrif vegna innleiðingarinnar eru færð á eigið fé við innleiðingu 1. janúar 2019. Samstæðan nýtir sér undanþágu staðalsins frá endurflokkun samninga sem hafa verið skilgreindir sem leigusamningar samkvæmt IAS 17 og IFRC 4 fyrir innleiðingardag. Kröfum IFRS 16 er þannig við innleiðingu beitt á leigusamninga sem voru flokkaðir sem slíkir á innleiðingardegi.

Með innleiðingu IFRS 16 þá breytist eðli gjalda sem tengjast rekstrarleigusamningum þar sem samstæðan færir nú afskriftir af nýtingarrétti og vaxtagjöld af leiguskuld, en hafði áður gjaldfært leigugreiðslur á meðal rekstrargjalda línulega á líftíma samninganna. Áhrif á reikningsskilin eru lægri hagnaður ársins 2019 sem nemur 11 milljónum króna. Áhrif á einstaka liði rekstrarreiknings eru eftirfarandi: Hækkun afskrifta um 30,5 milljónir, hækkun vaxtagjalda um 34,5 milljónir og lækkun rekstrargjalda um 54 milljónir.

Á innleiðingardegi 1. janúar 2019 færði samstæðan leiguskuldbindingu að fjárhæð 710,4 milljónir og nýtingarétt að fjárhæð 654,8 milljónir í efnahagsreikning.

Samkvæmt IAS 17 voru allar greiðslur vegna rekstrarleigu sýndar meðal rekstrarhreyfinga í sjóðstreymi. Áhrif innleiðingar IFRS 16 á sjóðstreymi eru hækkun handbærs fjár frá rekstri um 19,4 milljónir og lækkun á handbæru fé vegna fjármögnunarhreyfinga um sömu upphæð.

Útgefnir staðlar, endurbætur og breytingar sem ekki hafa tekið gildi

Félagið hefur ekki tekið upp staðla, breytingar á stöðlum eða túlkanir í útgáfu sem taka gildi fyrir reikningskilatímabil sem hefjast síðar, en heimilt er að taka upp fyrr.

Eftirfarandi endurbætur á IFRS stöðlum taka gildi 1. janúar 2020:

- IFRS 3 Sameiningar félaga
- IAS 1 Framsetning reikningsskil
- IAS 8 Reikningsskilaaðferðir, breytingar á reikningshaldslegu mati og skekkjur
- Hugtakarammi reikningsskilanna

Það er mat stjórnenda að ofangreindar breytingar muni hafa engin eða óveruleg áhrif á reikningsskil félagsins.

27. Reikningsskilaaðferðir

Samstæða

Ársreikningur samstæðunnar tekur til ársreikninga móðurfélagsins og dótturfélaga þess. Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar samstæðan hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þáttöku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinnning sinn af fjárfestingunni. Félagið endurmetur á reikningsskiladegi hvort að yfirráð yfir fjárfestingu séu til staðar með tilliti til ofangreindra þátta.

Rekstrarniðurstaða keypra eða seldra dótturfélaga á árinu er meðtalin í rekstrarreikningi og yfirliti um aðra heildarafkomu frá og með kaupdegi eða fram að söludegi eftir því sem við á. Leiðréttingar á reikningsskilum dótturfélaganna eru gerðar þegar að nauðsynlegt þykir og reikningsskilaaðferðir þeirra aðlagðar að þeim sem samstæðan notar.

Markmið með gerð samstæðureikningsskila er að birta einungis tekjur, gjöld, eignir og skuldir samstæðunnar út á við og er því viðskiptum innan hennar eytt við gerð reikningsskilanna.

Breytingar á eignarhlut í dótturfélögum

Breytingar á eignarhlut í dótturfélagi án þess að móðurfélag missi yfirráð eru færðar meðal eigin fjár. Viðeigandi breytingar eru gerðar á eignarhluta móðurfélags og minnihluta svo hlutdeild endurspegli réttan eignarhlut hvors aðila. Mismunur á bókfærðu verði eignarhluta minnihlutans sem breytist og gangvirðis gagngjaldsins er færður meðal eigin fjár.

Breytingar á eignarhlut í dótturfélagi sem verða til þess að móðurfélag missir yfirráð eru færðar í rekstrarreikning. Hagnaður eða tap er reiknað sem mismunur á gangvirði gagngjaldsins að viðbættu gangvirði eftirstæðs hluta að frádregnu bókfærðu verði eigna og skulda dótturfélagsins og hlutdeildar minnihluta. Þegar eignir dótturfélagsins eru færðar á endurmetnu verði eða gangvirði er uppsafnaður hagnaður eða tap sem fært hefur verið í yfirlit um aðra heildarafkomu endurflokkað yfir í rekstrarreikning eða á óráðstafað eigið fé eftir því sem við á. Eftirstæður eignarhlutur er í upphafi færður á gangvirði á þeim degi sem móðurfélagið missir yfirráð í samræmi við IAS 39 eða eftir því sem við á, á kostnaðarverði ef um er að ræða hlutdeildarfélag eða félag sem lýtur sameiginlegri stjórn.

Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok reikningsskiladags. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarreikning.

Skýringar

Skráning tekna

Tekjuskráning félagsins endurspeglar það gagngjald sem félagið væntir að fá vegna sölu á vöru og þjónustu til viðskiptavinar. Félagið skráir tekjur þegar yfirráð yfir seldri vöru eða þjónustu flytjast yfir til viðskiptavinar.

Tekjur af vörusölu

Félagið selur matvæli, búvörur, áburð og fóður og eru helstu viðskiptavinir þess matvöruverslanir og kjötvinnslur auk bænda og mötuneyta. Tekjur af vörusölu eru almennt skráðar þegar vara hefur verið afhent og eignarréttur og yfirráð hafa flust til kaupanda.

Félagið tekur tillit til væntra vöruskila eftir reikningsskiladag byggt á sögulegri reynslu fyrri ára.

Tekjur af veittri þjónustu

Félagið veitir dótturfélögum sínum þjónustu við bókhald, innheimtu, greiðslustýringu, mötuneyti o.fl. Tekjur af þjónustunni eru færðar í lok hvers mánaðar samkvæmt útgefnum reikningum á föstu gjaldi. Þjónustutekjur eru sýndar með öðrum tekjum í rekstrarreikningi.

Arður

Arður af fjárfestingum er tekjufærður á því tímabili sem úthlutun er samþykkt.

Leigutekjur

Leigutekjur af rekstrarleigusamningum eru færðar línulega yfir samningstímann. Kostnaði sem tengist beint samningum og umsýslu vegna rekstrarleigu er bætt við bókfært verð hinnar leigðu eignar og hann er svo gjaldfærður línulega á leigutímanum. Félagið er ekki aðili að fjármögnunarleigusamningum sem leigusali.

Skráning gjalda

Gjöld sem stofnað er til við öflun tekna á tímabilinu eru færð sem rekstrarkostnaður. Gjöld sem stofnað er til á reikningsárinu en varða síðari reikningsár eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Gjöld sem varða reikningsárið en koma til greiðslu síðar, eru færð til skuldar sem áfallinn kostnaður í efnahagsreikningi.

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Vaxtatekjur eru færðar þegar líklegt þykir að samstæðan muni hafa hagrænan ávinning af þeim og unnt er að meta fjárhæð teknanna með áreiðanlegum hætti. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Virkir vextir eru sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjáreignarinnar þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar.

Fjármagnsgjöld eru færð í rekstrarreikning á því tímabili sem þau falla til. Lántökukostnaður er eignfærður og afskrifaður línulega með aðferð virkra vaxta yfir líftíma lánsins.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu skulda og innheimtu krafna er færður í rekstrarreikning. Peningalegar eignir og skuldir í erlendri mynt eru umreiknaðar miðað við gengi myntar árslok og er áfallinn gengismunur færður í rekstrarreikning á meðal fjármagnsliða.

Skattamál

Tekjuskattur er reiknaður og færður í ársreikninginn. Útreikningur hans byggir á afkomu fyrir skatta að teknu tilliti til varanlegra mismuna á skattalegri afkomu og afkomu samkvæmt ársreikningi. Tekjuskattshlutfall er 20%.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður skattur stafar af mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattsstofn félagsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningskil þess.

Tekjuskattseign er metin á reikningskiladegi og er einungis færð að því marki sem líklegt er að hún nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Eignir eru skráðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna þegar líklegt er að hagrænn ávinningur tengdur eigninni muni nýtast félaginu og hægt er að meta kostnað vegna eignarinnar með áreiðanlegum hætti. Varanlegir rekstrarfjármunir eru annað hvort færðir samkvæmt kostnaðarverðsaðferð eða endurmatsaðferð. Samkvæmt kostnaðarverðsaðferðinni eru varanlegir rekstrarfjármunir færðir á upphaflegu kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisryrnun. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eignunum í tekjuhæft ástand. Samkvæmt endurmatsaðferðinni er notast við gangvirði á þeim degi sem varanlegir rekstrarfjármunir eru endurmetnir að frádregnum afskriftum og virðisryrnun.

Verðmatsshækkanir vegna endurmats eru færðar á endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádregnum tekjuskattsáhrifum. Við sölu, afskriftir eða niðurlagningu eignar er sá hluti endurmatsreikningsins sem tilheyrir þeirri eign færður á óráðstafað eigð fé.

Varanlegir rekstrarfjármunir eru afskrifaðir línulega á áætluðum nýtingartíma þeirra, að teknu tilliti til vænts hrakvirðis.

Eignir þar sem eignarréttur er bundinn öðrum samkvæmt samningi um fjármögnunarleigu eru afskrifaðar á áætluðum nýtingartíma á sama grunni og eignir með fullum eignarrétti.

Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söliverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi, og er færður við rekstrarreikning við sölu.

Virðisryrnun eigna annarra en fjáreigna

Á reikningskiladegi er bókfært verð eigna metið með tilliti til virðisryrnunar. Komi fram vísbinding um virðisryrnun er endurheimtanlegt virði eignarinnar metið til að unnt sé að ákvarða upphæð virðisryrnunar (ef einhver er).

Endurheimtanlegt virði er annað hvort hreint söluvirði eða nýtingarvirði eignar, hvort sem hærra er. Við mat á nýtingarvirði er notað vænt fjárstreymi sem fært hefur verið til núvirðis með vaxtaprósentu sem viðeigandi er við fjármögnun slíkrar eignar að teknu tilliti til skatta. Þegar ekki er hægt að meta endurheimtanlegt virði einstakra eigna þá metur samstæðan endurheimtanlegt virði þeirrar sjóðskapandi einingar sem eignin fellur undir.

Sé endurheimtanlegt virði eignar eða fjárskapandi einingar metið lægra en bókfært verð er bókfært verð eignarinnar lækkað í endurheimtanlegt virði. Virðisryrnun fjárskapandi eininga er fyrst færð til lækkunar á tengdri viðskiptavild, en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna einingarinnar. Tap vegna virðisryrnunar er fært í rekstrarreikning.

Ef áður færð virðisryrnun á ekki lengur við er bókfært verð eignarinnar hækkað aftur, þó ekki umfram upphaflegt kostnaðarverð eða afskrifað kostnaðarverð sé um eign með takmarkaðan líftíma að ræða. Virðisryrnun viðskiptavildar er ekki heimilt að bakfæra.

Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum

Til hlutdeildarfélaga teljast félög þar sem fjárfestir hefur veruleg áhrif á rekstrar- og fjármálastefnu. Félag er álitit hafa veruleg áhrif í öðru félagi ef það á 20% eða meira af atkvæðisrétti félagsaðila í því fyrirtæki, án þess að teljast hafa yfirráð. Samkvæmt hlutdeildaraðferð eru eignarhlutar í hlutdeildarfélögum færðir á kostnaðarverði að teknu tilliti til

hlutdeildar í rekstri og annarra breytinga á eigin fé, og virðisrýrnunar einstakra fjárfestinga. Tap hlutdeildarféлага umfram hlutdeild er aðeins gjaldfært hafi samstæðufélag gengist í ábyrgð eða stofnað til skuldbindinga fyrir þeirra hönd.

Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði/framleiðsluverði eða dagverði, hvort sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða samanstendur af kostnaði við öflun þeirra ásamt öðrum kostnaði sem fellur til við að koma birgðunum í söluhæft ástand. Framleiðslukostnaður samanstendur af hráefnikostnaði, launakostnaði og óbeinum kostnaði vegna framleiðslunnar. Dagverð er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum kostnaði við að ljúka við framleiðslu vara og áætluðum sölukostnaði.

Fjáreignir

Fjáreignir eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjáreignir eru ekki metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. IFRS 9 skiptir fjáreignum sem eru innan efnissviðs IAS 39 í tvo flokka – annarsvegar fjáreignir skráðar á afskrifuðu kostnaðarverði og hinsvegar fjáreignir á gangvirði.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreign sem áætlað er að eiga til gjalddaga og samningsbundnar greiðslur á settum gjalddögum samstanda einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum, skal skrá á afskrifuðu kostnaðarverði nema gerningurinn sé skilgreindur á gangvirði í gegnum rekstrarreikning í samræmi við gangvirðisheimildina. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru slíkar fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun. Fjáreignir félagsins sem metnar eru á afskrifuðu kostnaðarverði eru viðskiptakröfur, aðrar skammtímakröfur og handbært fé.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

Eignarhlutar í öðrum félögum þar sem félagið hefur ekki yfirráð eða veruleg áhrif eru metnir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Einnig er heimilt að meta slíkar fjárfestingar sem ekki eru veltufjáreignir eða óvísst gagngjald í yfirtöku í samræmi við IFRS 3 á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu, og telst slík flokkun endanleg.

Virkir vextir

Vaxtatekjur eru færðar miðað við virka vexti fyrir fjáreignir aðrar en þær sem færðar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvirðir áætlað sjóðstreymi yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings, eða yfir styttra tímabil ef við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar við upphaflega skráningu.

Virðisrýrnun fjáreigna

Virðisrýrnunarlíkan IFRS 9 byggir á væntu útlánatapi sem er breyting frá fyrri staðli IAS 39 sem aðeins gerði kröfu um að útlánatap yrði fært vegna liðinna atburða. Fjáreignir félagsins sem falla undir gildissvið virðisrýrnunarlíkansins eru viðskiptakröfur, aðrar kröfur (að undanskildum fyrirframgreiðslum og afdráttarsköttum) og handbært fé.

Við mat á væntu útlánatapi fyrir viðskiptakröfur beitir félagið einfaldaðri nálgun. Sú nálgun krefst þess að félagið meti niðurfærslu sem er jöfn væntu útlánatapi á líftíma viðskiptakrafanna. Viðskiptakröfum félagsins er skipt niður í flokka eftir þeim fjölda daga sem þær eru komnar fram yfir gjalddaga. Við mat á föstu niðurfærsluhlutfalli fyrir hvern flokk er horft til sögulegrar tapssögu félagsins, leiðréttri fyrir framtíðarvæntingum um efnahagslega þróun ef þörf er á. Félagið framkvæmir framangreint mat niður á einstaka viðskiptavini eða hópa viðskiptavina ef reynsla sýnir verulega frábrugðið tapmynstur fyrir ákveðna viðskiptavini eða hópa viðskiptavina. Í einhverjum tilfellum getur það leitt til fráviks frá metnu hlutfalli niður á hópa fyrir einstaka viðskiptamenn. Sjá nánari umfjöllun um mat á væntu útlánatapi fyrir viðskiptakröfur í skýringu 14.

Skýringar

Á hverjum uppgjörsdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbinding um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign hefur rýrnað í virði ef hlutlægar vísbindingar eru um að einn eða fleiri atburðir, sem hafa orðið, hafa áhrif á vænt framtíðarsjóðstreymi eignarinnar og hægt er að meta virðisrýrnun með áreiðanlegum hætti. Félagið færir sértæka niðurfærslu fyrir fjáreignir þar sem hlutlæg vísbinding er um virðisrýrnun.

Breytingar á virðisrýrnunarframlagi fjáreigna í afskriftareikning eru færðar í rekstrarreikning á því tímabili sem matið fer fram. Virðisrýrnun er bakfærð ef unnt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti við atburð sem átt hefur sér stað eftir að virðisrýrnun var færð.

Afskráning fjáreigna

Félagið afskráir fjáreignir þegar samningsbundinn réttur til framtíðarsjóðstreymis af fjáreigninni er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af fjáreigninni flyst yfir á annan aðila.

Fjárskuldir

Fjárskuldir eru metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Félagið afskráir fjárskuldir eingöngu þegar skuldbinding vegna þeirra er ekki lengur til staðar. Hagnaður eða tap vegna afskráningar eru færð í rekstrarreikning.

Leigusamningar fyrir 1. janúar 2019

Leigusamningar eru flokkaðir sem fjármögnunarleigusamningar þegar samningsskilmálar gera ráð fyrir að verulegur hluti áhættunnar og hagur af eignarréttindum sé framseldur leigukaupa. Aðrir leigusamningar eru flokkaðir sem rekstrarleigusamningar.

Félagið sem leigusali

Leigutekjur af rekstrarleigusamningum eru færðar línulega yfir samningstímann. Kostnaði sem tengist beint samningum og umsýslu vegna rekstrarleigu er bætt við bókfært verð hinnar leigðu eignar og hann er svo gjaldfærður línulega á leigutímanum. Félagið er ekki aðili að fjármögnunarleigusamningum sem leigusali.

Félagið sem leigutaki

Eignir samkvæmt fjármögnunarleigusamningum eru færðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna á því sem lægra reynist af gangvirði þeirra á samningsdegi eða núvirði lágmarksleigugreiðslna. Samsvarandi skuld við leigusala er færð í efnahagsreikning.

Greiðslur vegna rekstrarleigusamninga eru gjaldfærðar línulega yfir samningstímann. Leiguhvatar vegna rekstrarleigusamninga eru tekjufærðir línulega yfir samningstímann.

Leigusamningar eftir 1. janúar 2019

Við upphaflega skráningu metur samstæðan hvort samningur teljist vera leigusamningur eða innihaldi leigusamning. Samstæðan skráir nýtingarrétt til eignar og samsvarandi leiguskuldbindingu vegna allra leigusamninga, nema skammtímaleigu (til skemmri tíma en 12 mánaða) og fyrir leigueignir með lágt virði, þar sem leigugreiðslur eru færðar línulega á meðal rekstrargjalda yfir leigutímann.

Leiguskuldbinding og nýtingarréttur af leigueign eru upphaflega metin á núvirði framtíðarleigugreiðslna. Leigugreiðslur eru núvirtar með innbyggðum vöxtum í samningi, eða ef þeir eru ekki aðgengilegir, með vöxtum af viðbótarlánsfé. Leiguskuldbinding samanstendur af föstum greiðslum auk breytilegra greiðslna vegna vísitölu, vænts hrakvirðis og kaupréttá leigueignum ef líklegt er talið að þeir verði nýttir, og að frádrögnum leiguhvötum. Leigugreiðslur skiptast í vaxtagjöld og greiðslur af höfuðstól sem koma til lækkunar á leiguskuldbindingu. Félagið endurmetur leiguskuldbindingu ef leigutímabil breytist, ef leigugreiðslur breytast vegna vísitölutengingar eða þegar breytingar eru gerðar á leigusamningi sem ekki leiða til þess að nýr leigusamningur er skráður.

Skýringar

Leigueignir eru afskrifaðar á því sem styttra reynist af líftíma leigusamnings eða leigueignar. Ef leigusamningur leiðir til eigendaskipta eða ef bókfært verð nýtingarréttar af leigueign felur í sér kauprétt á viðkomandi leigueign, þá er nýtingarrétturinn afskrifaður á líftíma leigueignarinnar. Nýtingarréttur vegna leigueignar er afskrifaður frá upphafsdegi leigusamnings. Breytilegar leigugreiðslur sem eru ekki vísitölutengdar eru ekki hluti af leiguskuldbindingu eða nýtingarrétti leigueignar, heldur gjaldfærðar á því tímabili sem þær falla til.

Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar á nafnverði að frádregnum afborgunum af höfuðstól og eru eftirstöðvar nafnverðs reiknaðar upp miðað við gildandi gengi eða vísitölu í lok tímabilsins eftir því sem við á.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að samstæðan verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna tiltekins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

Skuldbindingar vegna vöruábyrgða eru færðar á söludegi viðkomandi vara og metnar af stjórnendum m.t.t. áætlaðs fjárúttremis sem ábyrgðirnar kunna að valda í framtíðinni.

Um Sláturfélag Suðurlands

Sláturfélag Suðurlands svf. („félagið“) er samvinnufélag, í eigu búvöruframleiðenda á félagssvæði sínu og almennra hluthafa. Félagið starfar á grundvelli laga um samvinnufélög nr. 22/1991. Félagssvæði Sláturfélagsins samkvæmt samþykktum er Vestur-Skaftafellssýsla, Austur-Skaftafellssýsla austur að Jökulsá á Breiðamerkursandi, Rangárvallasýsla, Árnassýsla, Kjósar- og Gullbringusýsla, Borgarfjarðarsýsla, Mýrasýsla, Snæfells- og Hnappadalssýsla og Dalasýsla auk bæja og kaupstaða innan framangreindra svæða. Tilgangur félagsins er samkvæmt samþykktum, að annast slátrun, úrvinnslu og sölu á framleiðslu félagsmanna. Félagið flytur einnig inn vörur og stundar aðra verslun eftir því sem það styrkir sölu á framleiðslu félagsins. Með hliðsjón af tilgangi félagsins og stöðu þess er höfuðmarkmið félagsins að vera leiðandi matvælafyrirtæki sem starfar á heildsólustigi og dreifir vörum á landsvísu. Félagið starfar á þremur sviðum, slátrun, kjötiðnaði og innflutningi. Sláturfélag Suðurlands er með höfuðstöðvar að Fosshálsi 1, Reykjavík. Að Fosshálsi eru auk skrifstofu, markaðs- og söludeildir. Á Hvolsvelli er meginhluti kjötiðnaðar staðsettur ásamt frystihúsi og vörudreifingu kjötvara. Félagið rekur sláturstöð á Selfossi ásamt úrbeiningu á kjöti og pökkunarstöð. Félagið á tvö dótturfélög, Reykjagarð hf. og Holt og gott ehf. Reykjagarður framleiðir og selur kjúklingaafurðir m.a undir Holta vörumerkinu. Holt og gott ehf. er leiðandi aðili í framleiðslu á salati og grænmeti í neytendapakkingum. Sláturfélag Suðurlands er skráð á First North hjá NASDAQ OMX.

Umhverfismál

Félagið leggur áherslu á að starfsemi þess sé í sátt við umhverfið. Félagið er að stórum hluta í eigu bænda sem leggja inn afurðir sínar til úrvinnslu og markaðssetningar. Frammistaða íslensks landbúnaðar með tilliti til náttúruverndar er því samtvinnuð ímynd félagsins. Félagið hefur vistvæn sjónarmið að leiðarljósi í starfsemi sinni með tilliti til umhverfis og framleiðslu. Hlutdeild innlendrar framleiðslu skal styrkt og viðhaldið með áherslu á hreinleika, faglega og vistvæna ímynd. Til að framfylgja gæðastefnu fyrirtækisins er einstökum einingum þ.e. deildum, hópum og/eða starfsmönnum sett markmið í gegnum umhverfisstefnu félagsins.

Félagið hefur innleitt vélvætt skráningarkerfi til að fylgjast með og mæla kolefnisspor sitt og eiga þess kost að gera umhverfisskýrslu og setja sér mælanleg markmið í umhverfismálum.

Umhverfisstefnan er hluti af gæðastefnu félagsins og felur í sér að starfsemi þess skal vera í sátt við umhverfið og hafa eins lítil skaðleg áhrif og kostur er. Í þessu felast eftirfarandi meginþættir:

Nýting afurða

Stefnt er að fullnýtingu afurða þannig að gera megi allar afurðir að verðmætum eða koma þeim í endurnýjanlegan farveg sem skapar hringrás efna. Sjúkdómavarnir setja takmarkanir á endurnýtingu nokkurra afurða en stefnt er að 85-90% nýtingarhlutfalli.

Umbúðir

Umbúðanotkun félagsins tekur mið af tvennu. Annars vegar skal nota margnota umbúðir alls staðar sem hægt er til að minnka sóun og úrgang. Í þessu skyni eru notaðir margnota plastkassar við vörudreifingu svo dæmi sé tekið. Hins vegar skulu þær umbúðir sem notaðar eru vera endurvinnanlegar ef þess er kostur.

Lágmörkun á pappírnotkun

Félagið hvetur viðskiptavini til pappírslausra viðskipta og býður upp á fjölmargar lausnir sem minnka eða gera útprentun á pappír ónauðsynlega.

Mengun

Tiltækar aðferðir skulu notaðar til að draga úr mengun frá starfsemi félagsins. Þetta gildir jafnt um frárennsli, úrgang og loftmengun. Í þessu skyni eru m.a. síur á frárennsli og úrgangur lágmarkaður. Í vörudreifingu er sett lágmark á stærð sendinga til að ekki sé verið að senda stóra flutningabíla um vegi landsins með lítið magn sem veldur óþarfa mengun og slyshættu.

Viðauki: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Flokkun úrgangs

Félagið flokkar úrgang sem kemur frá starfsemi sinni til að endurnýta megi þann hluta sem er endurnýtanlegur.

Útlit stöðva

Starfsstöðvar félagsins skulu vera snyrtilegar og falla vel að umhverfinu og bera með sér að þar fer fram hágæða matvælaframleiðsla.

Samfélagsmál

Félaginu er treyst til að framleiða og dreifa matvælum til neytenda. Þessu trausti fylgir sú ábyrgð að vanda til verka, standa undir nafni og styðja og styrkja það álit sem félagið nýtur á markaði. Gott mannorð starfsfólks og fyrirtækis er gulls ígildi. Í allri starfsemi eru gæði höfð að leiðarljósi með það að markmiði að gera hvern hlut aðeins einu sinni og gera hann rétt.

Matvælaframleiðsla leggur mikla ábyrgð á herðar þeirra fyrirtækja sem hana stunda. Sláturfélag Suðurlands leggur metnað sinn í að standa undir þeirri ábyrgð og tryggja viðskiptavinum vörugæði í samræmi við væntingar. Til að ná þessu eru settar fram strangar gæðakröfur til að tryggja framleiðsluöryggi. Til að ná settum markmiðum nýtir félagið sér hugmyndafræði altækra gæðastjórnunar í samfelldri og viðvarandi endurskoðun á rekstri félagsins. GÁMES gæðakerfum hefur verið komið á í öllum framleiðsludeildum og er það í samræmi við áform félagsins um að tryggja neytendum öruggar matvörur.

Félagið styrkir ungmenna- og íþróttastarf á félagssvæðinu eftir föngum. Einnig er myndarlegur stuðningur veittur til Samhjalpar sem aðstoðar þá sem minna mega sín.

Starfsmannamál

Stefna félagsins er að hafa á að skipa framúrskarandi fólki sem hefur metnað og ábyrgð sem þarf til að framleiða og selja öðrum matvæli og halda leiðandi stöðu. Að skapa starfsfólki umgjörð til að það megi vaxa í starfi, njóta hæfileika sinna og fá sanngjarna umbun fyrir.

Starfsmannastefna

Starfsmannastefna SS er hluti af heildarstefnu fyrirtækisins og inniheldur afstöðu fyrirtækisins í starfsmannatengdum málum. Félagið keppir á grundvelli gæða og þjónustu og vill byggja á góðu og áhugasömu starfsfólki.

Til að ná markmiðum sínum mun fyrirtækið:

- Tryggja eins og hægt er góða vinnuástöðu fyrir starfsfólkið.
- Fyllsta jafnréttis skal gætt milli kvenna og karla og að hver starfsmaður verði metinn á eigin forsendum óháð kyni.
- Þjóða næringarríkan mat í mötuneytum sínum og stuðla að réttu mataræði, réttri hreyfingu og góðri heilsu og líðan starfsfólks.
- Stuðla að góðri samvinnu starfsfólks á öllum stjórnunarþrepum fyrirtækisins.
- Greiða samkeppnishæf laun fyrir sambærileg störf.
- Verðlauna frumkvæði og hugmyndir sem leiða til sparnaðar í rekstri.
- Þjóða þjálfun og stöðuhækkanir hæfum starfsmönnum og stuðla þannig að vexti og þroska í starfi í samræmi við hæfileika hvers og eins.
- Þjóða tímabundin störf í öðrum deildum til að auka skilning og bæta samvinnu starfsfólks.
- Leitast við að samræma óskir hvers starfsmanns við þarfir fyrirtækisins og leggja á þann hátt grundvöll að árangursríku samstarfi.

Viðauki: Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Jafnlaunastefna Sláturfélags Suðurlands

Stefna Sláturfélags Suðurlands er að allir starfsmenn njóti jafnra launa og sömu kjara fyrir sömu eða jafnverðmæt störf þannig að enginn ómálefnalegur launamunur sé til staðar. Jafnlaunakerfið nær til alls starfsfólks félagsins. Forstjóri ber ábyrgð á að jafnlaunakerfi Sláturfélags Suðurlands standist lög um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla nr. 10/2008. Starfsmannastjóri er fulltrúi stjórnenda varðandi jafnlaunakerfi og er ábyrgur fyrir innleiðingu og viðhaldi þess í samræmi við staðalinn ÍST 85:2012.

Sláturfélag Suðurlands skuldbindur sig til að:

- Innleiða vottað jafnlaunakerfi, skjalfesta og halda við.
- Fylgja viðeigandi lögum og reglum sem í gildi eru á hverjum tíma.
- Framkvæma árlega launagreiðingu þar sem borin eru saman sömu eða jafnverðmæt störf til að ganga úr skugga um hvort kynbundinn launamunur sé til staðar.
- Kynna starfsmönnum niðurstöður launagreiðingar hvað varðar kynbundinn launamun.
- Bregðast við óútskýrðum launamun með stöðugum umbótum og eftirliti.
- Gera innri úttekt og halda rýni stjórnenda árlega.
- Birta stefnuna á innri vef og kynna hana öllu starfsfólki.
- Stefnan sé aðgengileg almenningi á vefsíðu sinni.
- Jafnlaunastefnan er órjúfanlegur hluti af launastefnu Sláturfélags Suðurlands.

Félagið hóf vinnu við jafnlaunavottun á árinu og áætlað er að henni ljúki á árinu 2020. Meginmarkmið jafnlaunavottunar er að vinna gegn kynbundnum launamun og stuðla að jafnrétti kynjanna á vinnumarkaði. Jafnlaunavottun var lögfest í júní 2017 með breytingu á lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla. Samkvæmt lögnum skal jafnlaunavottun byggjast á Jafnlaunastaðlinum ÍST 85. Með innleiðingu hans geta fyrirtæki og stofnanir komið sér upp stjórnunarkerfi sem tryggir að málsmeðferð og ákvörðun í launamálum byggist á málefnalegum sjónarmiðum og feli ekki í sér kynbundna mismunun.

Persónuvernd

Félagið hóf vinnu við skráningu ferla gagnvart auknum kröfum laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga. Þann 27. apríl 2016 skrifuðu forsetar Evrópuþingsins og -ráðsins undir nýja evrópska persónuverndarlöggjöf sem kom til framkvæmda í Evrópu 25. maí 2018. Vernd persónuupplýsinga er hluti af samningnum um Evrópska efnahagssvæðið og var Ísland því skuldbundið til þess að leiða hina nýju löggjöf í íslenskan rétt. Ný lög um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga nr. 90/2018 tóku gildi á Íslandi 15. júlí 2018. Með lögnum var leidd í íslenskan rétt persónuverndarreglugerð Evrópusambandsins.

Spilling-, mútur- og mannréttindamál

Stjórn félagsins leitast við að viðhalda stjórnarháttum og fylgja „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtök atvinnulífsins gáfu út. Leiðbeiningar Kauphallarinnar um stjórnarhætti fyrirtækja taka ekki að öllu leyti tillit til starfshátta samvinnufélaga sem eru í sumum veigamiklum atriðum ólík hlutafélögum. Af þessum sökum fylgir SS ekki að öllu leyti leiðbeiningum Kauphallarinnar um stjórnarhætti fyrirtækja. Stjórnin hefur sett sér ítarlegar starfsreglur þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið gagnvart forstjóra.

Félagið virðir almenn mannréttindi, rétt allra til félagafrelsis og til kjarasamninga. Áhersla er lögð á að verktakar og undirverktakar fari eftir gildandi lögum í landinu er varðar alla sína starfsmenn, sama hvort það eru þeirra launþegar eða eigin undirverktakar.

Félagið hefur ekki sett sér skrifleg viðmið um spillingu-, mútur- og mannréttindamál en vinna við það er komin af stað og lýkur væntanlega á árinu 2020.

Stjórnarhættir

Sláturfélag Suðurlands svf. (SS) er samvinnufélag. Um félagið gilda lög um samvinnufélög.¹ Leiðbeiningar Kauphallarinnar um stjórnarhætti fyrirtækja taka ekki að öllu leyti tillit til starfshátta samvinnufélaga sem eru í sumum veigamiklum atriðum ólík hlutafélögum. Af þessum sökum fylgir SS ekki að öllu leyti leiðbeiningum Kauphallarinnar um stjórnarhætti fyrirtækja.

Félagsfundir

Félagsfundir hafa æðsta vald í málefnum félagsins með þeim hætti sem lög og samþykktir SS ákveða. Til félagsfunda, þ.m.t. aðalfunda þarf að boða með minnst 14 daga fyrirvara og skal dagskrá fundarins getið í fundarboði.

Stjórn skal auglýsa með opinberum hætti eftir framboðum til stjórnar og varastjórnar með lok framboðsfrests þremur vikum fyrir félagsfund þar sem stjórnarkjör fer fram. Stjórn skal tilkynna aðalfundarfulltrúum með auglýsingu eða dreifibréfi (rafpósti) um hverjir eru frambjóðendur til stjórnar og varastjórnar ekki síðar en tveimur vikum fyrir félagsfund þar sem stjórnarkjörið fer fram. Á félagsfundi þar sem stjórnarkjör er á dagskrá, er ávallt heimilt að tilfærna fólk til stjórnarstarfa sem ekki er á auglýstum framboðslista allt þar til sjálf kosningin fer fram.

Í fundarboði kemur ekki fram tillaga um fundarstjóra enda ekki til staðar sérstök tilnefningarnefnd. Fundargerðir félagsfunda eru sendar fulltrúum sem sitja félagsfundi. Fulltrúar hafa einir atkvæðisrétt á félagsfundi.²

Stjórn

Stjórn SS ræður öllum málum félagsins milli félagsfunda samkvæmt lögum og samþykktum félagsins. Stjórnin gætir þess að skipulag félagsins og starfsemi sé jafnan í réttu horfi og að nægjanlegt eftirlit sé með bókhaldi og fjármunum. Stjórn SS er skipuð fimm aðalmönnum og fimm varamönnum. Skulu þeir kosnir á aðalfundi úr hópi félagsmanna til eins árs í senn. Í aðalstjórn skal hlutfall hvors kyns fyrir sig ekki vera lægra en 40%.³ Vegna eðlis SS sem samvinnufélags eru stjórnarmenn jafnframt innleggiendur afurða og þar með félagsmenn.

Formaður félagsstjórnar stýrir stjórnarfundum. Afl atkvæða ræður úrslitum á stjórnarfundum. Ef atkvæði eru jöfn, telst meirihluti þeim megin sem atkvæði formanns er. Stjórn dótturfélagsins Reykjaráðs hf. er skipuð tveimur af stjórnarmönnum SS en alls skipa þrír stjórn félagsins. Stjórn dótturfélagsins Hollt og gott ehf. er skipuð tveimur af stjórnarmönnum SS en alls skipa fjórir stjórn félagsins.

Stjórn SS og dótturfélög þess, Reykjaráður hf. og Hollt og gott ehf. hafa sett sér starfsreglur sem byggja á leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland hf. og Samtökum atvinnulífsins. Í starfsreglunum er fjallað nánar um hlutverk og störf stjórna félaganna.

Upplýsingar um áhættustýringu er að finna í skýringu 24 í ársreikningi þar sem m.a. kemur fram að stjórnendur samstæðunnar fylgjast með og greina fjárhagslegar áhættur í rekstri samstæðunnar. Í skýringu 24 er einnig greining á áhættu tengdri fjármálagerningum.

Forstjóri

Forstjóri er ráðinn af stjórn SS og annast hann daglegan rekstur félagsins í samræmi við stefnu og fyrirmæli félagsstjórnarinnar og félagsfundar.⁴ Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikils háttar getur forstjóri aðeins gert með samþykki stjórnarinnar. Það er jafnframt hlutverk forstjóra að starfsemi félagsins sé í samræmi við samþykktir félagsins og gildandi löggjöf þannig að hagsmunir félagsins séu hafðir að leiðarljósi.

¹ Lög um samvinnufélög nr. 22/1991.

² 23. gr. samþykta Sláturfélags Suðurlands svf.

³ 27. gr. samþykta Sláturfélags Suðurlands svf., sjá nánar skilyrði.

⁴ 29. gr. samþykta Sláturfélags Suðurlands svf.

Endurskoðendur, kjörnir skoðunarmenn og endurskoðunarnefnd

Á aðalfundi SS er kjörinn löggiltur endurskoðandi eða endurskoðunarfélag og var Deloitte hf. kjörinn endurskoðandi félagsins. Deloitte hf. er jafnframt endurskoðandi dótturfélaganna, Reykjaráður hf. og Holt og gott ehf.

Á aðalfundi SS eru einnig kjörnir skoðunarmenn til tveggja ára í senn og ganga þeir út sitt hvort árið. Á sama hátt eru kjörnir tveir skoðunarmenn til vara. Skoðunarmenn skulu vera úr hópi félagsaðila utan stjórnar. Skoðunarmenn skulu yfirfara rekstur félagsins og ársreikning, fylgjast með að innra eftirlit í rekstri félagsins sé í góðu lagi og fylgjast með framkvæmd samþykka félagsfunda og stjórnar. Þeir gefa aðalfundi skýrslu um störf sín.

Stjórn SS skipaði endurskoðunarnefnd á árinu 2009 og setti henni starfsreglur en endurskoðunarnefndin er undirnefnd stjórnar. Endurskoðunarnefndina skipa skoðunarmenn félagsins og einn stjórnarmaður. Með þessu hefur starfssvið kjörinna skoðunarmanna verið fært inn í endurskoðunarnefndina, sem starfar sem samskiptaaðili milli stjórnar félagsins, stjórnenda og ytri endurskoðenda. Meginverkefni nefndarinnar er að aðstoða stjórn við að uppfylla skyldur sínar með því að starfa sem óháður og hlutlægur aðili sem hefur eftirlit með reikningskiliferli félagsins og innra eftirliti hans ásamt störfum ytri og innri endurskoðenda félagsins.

Aðrar nefndir

Á aðalfundi SS er kosin nefnd sem hefur það hlutverk að leggja fram tillögu að launum stjórnar, skoðunarmanna og greiðslur til fulltrúa á félagsfundum. Sérstök starfskjaranefnd með víðtækara hlutverk hefur ekki talin vera ástæða til að skipa þar sem stjórn félagsins ræður forstjóra félagsins og ákveður kjör hans. Forstjóri ræður aðra starfsmenn. Þó skal forstjóri hafa samráð við stjórn félagsins um ráðningu starfsmanna í stjórnunarstöður.

Ekki hefur verið skipuð sérstök tilnefningarnefnd til að koma með tilnefningu stjórnarmanna þar sem samþykktir félagsins kveða á um að þeir skulu kosnir á aðalfundi úr hópi félagsmanna til eins árs í senn.⁵

⁵ Í mgr. 27. gr. samþykka Sláturfélags Suðurlands svf.

Stefnulýsing og starfshættir

„SS er leiðandi matvælafyrirtæki sem framleiðir og selur matvörur og vörur tengdar matvörum á heildsölustigi. Leiðandi staða skal varin með því að bjóða viðskiptavinum vörur sem skara fram úr á markaði og eru einn af þremur leiðandi valkostum í hverjum flokki. Hagnaður af rekstri og góð ímynd er grundvöllur forystu svo félagið sé hverju sinni „Fremst fyrir bragðið“ í huga viðskiptavina.“

Starfshættir

Í samræmi við tilgang og stefnu félagsins hafa verið skilgreindir lykil starfshættir eða gildi sem félagið leggur til grundvallar í starfsemi og samkeppni á markaði. Tilgangur skilgreindra starfshátta er að varða þá leið sem félagið fer til árangurs og velgengni.

Starfsháttunum er skipt í eftirfarandi fimm þætti:

Frumkvæði

Til að halda forystu á markaði þarf frumkvæði til að gera nýja hluti og vera leiðandi. Á markaði látum við hlutina gerast með nýjum vörum, nýrri þjónustu og bjóðum viðskiptavinum okkar verðmæti í viðskiptum sem taka fram því sem keppinautar bjóða. Með þeim hætti einum getum við tryggt stöðu okkar.

Inn á við höfum við frumkvæði til að gera sífellt betur, jafnt stjórnendur sem og annað starfsfólk. Ekkert er gert eingöngu af því að það hafi alltaf verið gert eins áður. Umhverfið breytist í sífellu og við þurfum að breytast með og á undan öðrum. Það eina sem breytist ekki er þörfin á sífelldri endurskoðun og sífelldum breytingum.

Við höfum frumkvæði til að leita nýrra leiða til að auðvelda okkur verkin og skapa aukin verðmæti starfsfólki og fyrirtæki til góða.

Samvinna

Heildin er sterkari en einstaklingarnir. Með því að vinna saman að sameiginlegu markmiði náum við árangri. Fyrirtækið er óslitin keðja þar sem reynir á hvern hlekk. Samvinna deilda og samvinna starfsfólks skapar árangursríkan og skemmtilegan vinnustað. Starfsfólk stefnir fram á við og vilja vaxa í starfi og njóta til þess samvinnu og stuðnings fyrirtækisins.

Í keppni á markaði erum við metin sem heild og það er frammistaða heildarinnar sem skiptir höfuðmáli gagnvart viðskiptavinum.

Gæði

Okkur er treyst til að framleiða og dreifa matvælum til neytenda. Þessu trausti fylgir sú ábyrgð að vanda til verka, standa undir nafni og styðja og styrkja það álit sem við njótum á markaði. Gott mannorð starfsfólks og fyrirtækis er gulls ígildi. Í allri starfsemi höfum við gæði að leiðarljósi með það að markmiði að gera hvern hlut aðeins einu sinni og gera hann rétt.

Þjónusta

Þjónusta snýst um að viðskiptavinir fái vörur með réttum hætti, að samskipti þeirra við félagið séu ánægjuleg og árangursrík og að mætt sé þörfum þeirra innan þeirra marka sem félagið setur sér. Þjónusta lýtur einnig að því að sjá fyrir þarfir viðskiptavina og bjóða þeim með þeim hætti aukin verðmæti í viðskiptum við félagið.

Þjónusta snýr einnig inn á við að eigendum og samstarfsfólki, styrkir samvinnu og gerir kröfu um gagnkvæma virðingu í samskiptum jafnt inn á við sem út á við.

Ráðdeild

Við sýnum ráðdeild í rekstri og bruðlum ekki með fjármuni félagsins. Vinnuumhverfi og búnaður skal uppfylla ströngustu kröfur en ekki vera ofhlaðið eða bera með sér íburð. Samstarfsmenn, eigendur og viðskiptavinir skulu sjá á öllu framferði okkar að vel sé farið með fjármuni. Hagkvæmni og ráðdeild skapa virðingu.

Félagsdeildir og formenn 31.12.2019

ÖRÆFADEILD	Gunnar Sigurjónsson, Litla-Hofi
HÖRGLANDSDEILD	Jón Jónsson, Prestsbakka
KIRKJUBÆJARDEILD	Sverrir Gíslason, Kirkjubæjarklaustri 2
SKAFTÁRTUNGUDEILD	Bergur Sigfússon, Austurhlíð
ÁLFTAVERS- OG MEÐALLANDSDEILD	Guðbrandur Magnússon, Syðri-Fljótum
HVAMMSDEILD	Jónas Erlendsson, Fagradal
DYRHÓLADEILD	Einar Magnússon, Norður-Hvoli
A-EYJAFJALLADEILD	Sigurður Sigurjónsson, Ytri-Skógum
V-EYJAFJALLADEILD	Baldur Björnsson, Fitjamýri
A-LANDEYJADEILD	Axel Þór Sveinbjörnsson, Hólum
V-LANDEYJADEILD	Brynjólfur Bjarnason, Lindartúni
FLJÓTSHLÍÐAR- OG HVOLHREPPSDEILD	Kristinn Jónsson, Staðarbakka
RANGÁRVALLADEILD	Guðmundur Ómar Helgason, Lambhaga
HOLTA- OG LANDMANNADEILD	Stefán Sigurðsson, Þjóðólfsaga
ÁSA- OG DJÚPÁRDEILD	Birkir Ármannsson, Brekku
GAULVERJABÆJARDEILD	
ÁRBORGARDEILD	Björn Harðarson, Holti I
HRAUNGERÐISDEILD	Geir Gíslason, Stóru-Reykjum
VILLINGAHOLTSDEILD	Einar Hermundsson, Egilsstaðakoti
SKEIÐADEILD	Hermann Þór Karlsson, Efri-Brúnavöllum I
GNÚPVERJADEILD	Jón M. Andreasen Finnbogason, Minni-Mástungu
HRUNAMANNADEILD	Jóhanna Bríet Ingólfssdóttir, Hrafnkelsstöðum I
BISKUPSTUNGNNADEILD	Kjartan Sveinsson, Bræðratungu
LAUGARDALSDEILD	Friðgeir Stefánsson, Laugardalshólum
GRÍMSNESDEILD	Björn Snorrason, Björk 2
ÞINGVALLA- OG GRAFNINGSDEILD	Haldór Kristjánsson, Stíflisdal
ÖLFUSDEILD	Haldór Guðmundsson, Nautafötum
KJÓRARDEILD	Guðmundur H. Davíðsson, Miðdal
HVALFJARÐARDEILD	Kristín Helga Ármannsdóttir, Ytra-Hólmi I
BORGARFJARÐAR- OG MÝRADEILD	Magnús Þór Eggertsson, Ásgarði
DALADEILD	Unnsteinn Hermannsson, Leiðólfsstöðum
SNÆFELLS- OG HNAPPADALSDEILD	Ásbjörn Pálsson, Syðri-Haukatungu II

Sláturfélag Suðurlands svf
Fosshálsi 1 · 110 Reykjavík